Jaargang 112. Dingsdag, 9 Augustus 1853. No. 63.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

De **COMMISSARIS** des **KONINGS** in de Provincie *Groningen*

Brengt bij deze ter kennis van het Publiek, dat, volgens ingekomen berigt van den Heer MAJOOR, Eerstaanwezend INGENIEUR te *Groningen*, een der REGTSTANDEN van den **BOOG** onder den **Hoofdwal** der Vesting ***Groningen*** over het **Boterdiep** gelegen, overgebogen en dien ten gevolge gestut of geschoord is; en dat dien ten gevolge de ***VAART*** langs het **gemelde Diep tot binnen in de stad *Groningen*** alsnog tot nader order **GESTREMD** zal blijven.

GRONINGEN, 5 Augustus 1853.

Bij afwezigheid van den Commissaris des Konings voornoemd,
Het Lid van Gedeputeerde Staten:
J. HOMAN.

De **COMMISSARIS** des **KONINGS** in de Provincie *Groningen*

Brengt bij deze ter kennis van het Publiek, dat, volgens berigt van den Heer GENERAAL-MAJOOR, Inspecteur der eerste Fortificatie-Inspectie te *Utrecht*, de **SNIKKEBRUG** buiten de ***Farmsumerpoort*** te ***DELFZIJL*** gelegen, in den **Grindweg van daar naar *Appingedam***, moet worden HERSTELD, en dat diensvolgens de **PASSAGIE** over die Brug voor RIJ- en VOERTUIGEN zal **GESTREMD** zijn **van en met den eersten September e.k. tot en met den vijftienden dier maand**; kunnende gedurende dien tijd gebruik gemaakt worden van den KLEIWEG gelegen langs de Zuidzijde van het Damsterdiep; terwijl voor **Voetgangers, Paarden, Runderen** enz. een **Noodbrugje nabij genoemde Brug** zal bestaan.

GRONINGEN, 8 Augustus 1853.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen, volgens Art. 219, al. 3 der Gemeentewet, ter openbare kennis, dat de **REKENING** van de **ONTVANGSTEN** en **UITGAVEN** dezer **GEMEENTE** over het dienstjaar **1852**, op den 30sten Julij 1853 met de BESCHEIDEN aan den RAAD overgelegd, op de SECRETARIJ der Gemeente voor een ieder ter lezing is nedergelegd van en met den 2den tot en met den 16den Augustus 1853, en dat dezelve in Afschrift, tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar is gesteld.

GRONINGEN, 1 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne Vergadering van den 6den Julij 1853, na bekomene magtiging van GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Groningen*, en in gemeenschappelijk overleg met de BESTUREN van de Gemeenten *Grootegast* en *Oldekerk*, is vastgesteld de volgende verordening.

REGLEMENT en **TARIEF** van **VRACHTLOONEN** voor de **Volk-** en **Vrachtschuit**, varende van ***SEBALDEBUREN*** en ***OLDEKERK*** op ***GRONINGEN***, vice versa.

De Raad der Gemeente *Groningen*, —

Gezien het Koninklijk besluit van den 21sten Augustus 1818 (*Staatsblad* no. 33);

Overwegende dat het belang der Gemeente *Groningen* medebrengt, dat een vast Beurtveer worde opgerigt tusschen *Sebaldeburen*, Gemeente *Grootegast*, *Oldekerk* en *Groningen*;

Overwegende dat de Gemeentebesturen van *Grootegast* en *Oldekerk* zich bereid hebben verklaard tot eene gemeenschappelijke regeling van dit Beurtveer, —

Heeft na bekomen magtiging en onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten der Provincie *Groningen*, en in gemeen overleg met de Besturen dier twee Gemeenten, besloten als volgt:

Er zal een vast Beurtveer tot vervoer van Personen en Goederen bestaan tusschen *Sebaldeburen*, Gemeente *Grootegast*, *Oldekerk* en *Groningen*, en wordt mitsdien het hiernavolgend Reglement en Tarief van Vrachtloonen vastgesteld:

Reglement en **Tarief** van **Vrachtloonen** voor de **Volk-** en **Vrachtschuit**, varende van ***Sebaldeburen*** en ***Oldekerk*** op ***Groningen***, vice versa.

Art. 1. Dit Veer zal worden bevaren door een goeden bekwamen Schipper met eene goede overdekte en digte Schuit, geschikt om Personen en Goederen veilig, droog en welbewaard te vervoeren, en voorzien van eene bekwame Roef met genoegzame Zitplaatsen ter behoorlijke breedte, alles ten genoegen van Burgemeester en Wethouders der Gemeenten *Groningen*, *Grootegast* en *Oldekerk*. De Schuit zal deswege niet eerder in de Vaart mogen gebragt worden dan nadat de Ondernemer is erkend en de Schuit door Burgemeester en Wethouders der drie Gemeenten is goedgekeurd en daarvan schriftelijk bewijs aan den Ondernemer is gegeven.

At. 2. De Schuit zal tweemaal in het jaar, van wege de Burgemeesters der drie Gemeenten worden nagezien; alle alsdan aan dezelve bevonden wordende gebreken zullen onverwijld van wege de Schippers moeten worden hersteld.

Art. 3. De Schuit zal door de Schippers zelve moeten bevaren worden en voorts met een' of meer bekwame Knechten, indien aan de Burgemeesters der drie Gemeenten mogt voorkomen, dat het belang en de behoefte van de Dienst zulks vereischen. Ingeval van ziekte of andere verhindering, zullen de Schippers hunne Dienst door een' geschikten Persoon doen waarnemen, daartoe door de Burgemeesters van de drie Gemeenten goedgekeurd. Ingeval van plotseling opkomende verhindering beschikt de Burgemeester der Gemeente waar de Schuit zich bevindt.

Art. 4. De Schippers en hunne Knechten zullen zich moeten onthouden van dronkenschap en in de bediening van het Veer een ieder bescheiden moeten bejegenen.

De Pakgoederen zullen zoodanig moeten worden geplaatst, dat de Reizigers daardoor niet gehinderd worden.

Art. 5. De Schippers zijn verantwoordelijk voor de goede overkomst der aan hen toevertrouwde Goederen, en voor alle handelingen van hunne Knechten, gedurende den tijd, dat zij bij hen in dienst zijn, en van de in Art. 3 bedoelde Personen.

Art. 6. De Schuit zal bij open water ten minsten tweemaal in de week varen, te weten des Dingsdags en des Vrijdags, telkens des morgens te 4½ uur van *Sebaldeburen* en des namiddags te drie uur van *Groningen*.

Art. 7. De Schippers zijn gehouden de reis ten allen tijde met den meesten spoed voort te zetten, en zullen niet mogen aanleggen of zich onderweg ophouden, langer dan tot lossen en laden of tot verpoozing van het paard noodig is. In allen gevalle zal de Schuit ten laatsten des morgens te negen uur te *Groningen* moeten aankomen en des avonds te acht uur te *Sebaldeburen* terug moeten zijn; gevallen van volstrekte onmogelijkheid alleen uitgezonderd, ter beoordeeling van den Burgemeester der plaats, alwaar de Schuit te laat mogt aankomen.

Art. 8. Bij besloten water zullen de Schippers verpligt zijn te zorgen, dat telkens des Dingsdags en des Vrijdags een hunner op de bestmogelijke wijze van *Sebaldeburen* over *Oldekerk* naar *Groningen* en terug reize, ten einde de bestellingen te doen en draagbare Goederen en Pakketten te vervoeren en te bezorgen; in dat geval zal het dubbel der Vrachtloonen, bij het hierachter gevoegd Tarief bepaald, worden betaald. Wanneer het ijs sterk genoeg is, zullen zij de reis doen met eene of meer Sleden, onder genot van de helft boven het gewoon Vrachtloon.

Art. 9. Gedurende het laden of lossen zal de Schipper of zijn Knecht altijd bij het Schip moeten tegenwoordig zijn.

Art. 10. De vaste aanleg- en losplaats van dit Schip zal zijn te *Groningen* buiten de Apoort, ter plaatse door de bevoegde magt aan te wijzen, en voor *Sebaldeburen* en *Oldekerk* op zoodanige plaats, als door de Burgemeesters van *Grootegast* en *Oldekerk* zal worden aangewezen.

Art. 11. De Schippers zullen, indien zulks gevorderd wordt, verpligt zijn, om voor de Goederen of Penningen hun ter vervoering van *Sebaldeburen* en *Oldekerk* naar *Groningen* of omgekeerd, of in tusschen beiden gelegen plaatsen ter hand gesteld, een blijk af te geven. De Commissaris der Trek- en Veerschepen buiten de Apoort te *Groningen* wordt belast, indien zulks wordt verlangd, met het aanteekenen der Goederen en Penningen, die van daar met dat Schip worden verzonden, alsmede met het afgeven van een blijk daarvan aan de verzenders, die zulks mogten verlangen, telkens tegen betaling van vijf Cents.

Pakjes en andere kleine draagbare Goederen zullen zoodra mogelijk, na de aankomst van het Schip ter bestemde plaats, aan het adres moeten worden bezorgd, en omtrent alle andere Goederen zal ten spoedigsten van derzelver aankomst aan de belanghebbenden kennis worden gegeven.

Art. 12. Bij het varen van het Schip of de Schuit van of naar *Groningen*, en in het voorbijvaren van andere Schepen en Trekschuiten, zal de Schipper zich gedragen naar de daaromtrent op de Trekveren tusschen *Groningen* en *Stroobos* bestaande gebruiken en bepalingen.

Art. 13. Een afschrift van dit Reglement, met het daarbij gevoegde Tarief, zal ten allen tijde aan boord van het Schip, ter inzage van een ieder, voorhanden zijn.

Art. 14. De Schipper zal niet meer Vrachtloon mogen vragen, dan in het hierachter gevoegde Tarief is bepaald.

Art. 15. De overtreding van eene der bepalingen van dit Reglement, voor zoo verre daartegen niet voorzien is door eene algemeene verordening, zal worden gestraft met eene boete van een tot drie gulden.

Art. 16. Burgemeester en Wethouders van iedere Gemeente hebben, onverminderd de bij dit Reglement bepaalde boete, ingeval van klagte over dronkenschap of ongeschiktheid der Schippers, en in het algemeen over de slechte bediening van het Veer, de bevoegdheid den Schipper in zijne bediening te schorsen.

Bij gelijke klagte over het gedrag der Knechten, zullen de Schippers kunnen worden gelast, zich van betere Knechten te voorzien.

Art. 17. De Besturen van de Gemeenten *Groningen*, *Grootegast* en *Oldekerk* behouden aan zich het vermogen, dit Reglement onder hoogere goedkeuring zoodanig te wijzigen en te veranderen, als zij in het gemeen belang nuttig en geraden zullen achten.

Art. 18. Het Bestuur van elke der drie Gemeenten *Groningen*, *Grootegast* en *Oldekerk* is bevoegd, de erkenning van den Ondernemer in te trekken en dit Beurtveer ten opzigte van zijne Gemeente geheel te doen vervallen.

TARIEF VAN VRACHTLOONEN.

Voor Personen:

Een persoon van Sebaldeburen naar Groningen of omgekeerd:	
in de roef	f 0,25.
in het ruim	- 0,20.
Idem als voren beneden de 12 jaren:	
in de roef	f 0,12½.
in het ruim	- 0,10.
Idem, als voren beneden de 5 jaren, vrij.	

Voor Goederen:

Appels, peren, knollen, aardappelen en wortels (met bijlevering der zakken) per mudde	f 0,10.
Afgeval (een zak)	- 0,10.
Beddegoed (een stel)	- 0,60.
Gedeelten naar evenredigheid.	
Bezems, per bos (rijzen)	- 0,05.
Biezen, voor stoelmakers, per bos	- 0,05.
Big of Speenvarken (een)	- 0,10.
Bier en Azijn, p. 100 kan	f 0,20 of 25.
» » » 40 »	- 0,15.
» » » 20 »	» 0,10.
» » » 10 »	» 0,05.
Bokkings, per stroo, (zonder brief)	- 0,05.
Boter, ¼ ton	- 0,20
» ⅛ »	- 0,15.
» 1/16 »	- 0,10.
» eene gewone mand	- 0,05.
Brood, per zak	- 0,10.
Cement, per mud	- 0,10.
Contanten, per 100 gulden los geld	- 0,20.
» id. verzegeld	- 0,15.
» boven de 100 gulden voor iedere 100 gulden meer	- 0,10.
Cichorei, per 50 ned. pond.	- 0,15.
» mindere hoeveelheid dan 25 Ned. pond.	- 0,07½.
Corinten, per 50 Ned. p. (zie krenten)	f 0,20.
Couranten:	
Een geheele jaargang van eene courant	- 1,00.
Een geheele jaargang van twee of meer couranten, te zamen in één omslag	- 1,50.
Draagmand (een gesloten) gebruikt door kramers en gepakt met goederen	- 0,20.
Dranken (sterke), wijn, likeuren, en andere vochtwaren bij dit tarief niet vermeld:	
per stukvat pl. m. 600 à 650 kan	- 1,00.
per Oxhoofd of 220 kan	- 0,40.
» 100 »	- 0,30.
» 50 »	- 0,20.
» 40 »	- 0,15.
» 20 »	- 0,10.
» 10 »	- 0,05.
» 40 kan op flesschen	- 0,30.
» 20 » » »	- 0,20.
» 10 » » »	- 0,10.
Egge (een) of eide	- 0,20.
Fusten (ledige):	
een fust van de grootste soort, stukvat	- 0,40.
een kleiner, zoogenoemde pijp	- 0,30.
een idem halve pijp of oxhoofd	- 0,20.
een zoogenoemd aam	- 0,15.
een Nederlandsch vat	- 0,15.
een half aam	- 0,10.
een » Nederl. vat	- 0,10.
een kleiner fust	- 0,05.
Garen (een zak)	- 0,15.
Gest, per pakje	- 0,05.
Glas, per kist	- 0,30.
Gerst en Boekw., p. mud	- 0,10.
Gort, per mud	- 0,10.
» per 75 Ned. pond.	- 0,10.
Granen en peulvruchten, met inbegrip der zakkenhuur:	
Tarwe, rogge, aveelzaad, kool- en mosterdzaad, per mud	- 0,10.
Erwten en boonen	- 0,10.
Groenten, per mand	- 0,15.
Grafsteen (een heele zerken), liggende	- 2,00.
Haver, per mud	- 0,07½.
Haardsteentjes, per 100	- 0,10.
Haas (een)	- 0,10.
Haring, teer en pek, p. ton	- 0,30.
Idem, een klein vaatje	- 0,05.
Hennep, per pak	- 0,05.
Hout (gesneden), per gulden waarde	- 0,05.
Idem (ongesneden), id.	- 0,05.
Huiden:	
Natte koehuiden, p. st.	- 0,10.
Kalfs- en schapenvellen, per stuk	- 0,05.
Huisraad en meubelen:	
Een kabinet (groot eiken)	- 2,00.
Een kleiner, idem	- 1,00.
Een kabinet, groot vur.	- 0,50.
Een kleiner, idem	- 0,25.
Een pulpitrum, secretaire, ieder	- 0,80.
Eene kastklok, staande	- 1,50.
Eene halve kastklok	- 0,50.
Eene gewone klok	- 0,30.
Eene trek- of ladetafel	- 0,50.
Eene tafel	- 0,20.
Een spiegel (groote)	- 1,00.
Een dito (kleiner)	- 0,30.
Eene kagchel	- 0,30.
Stoelen, per stuk	- 0,05.
Een kinderstoel	- 0,15.
Een ledekant	- 0,40.
Eene wieg	- 0,15.
Een kinderwagen	- 0,15.
Kaas, per 50 Ned. pond.	- 0,15.
» één	- 0,05.
Of meer naar de zwaarte.	
Kalk, per mudde	- 0,10.
Kandij, per pot	- 0,05.
Ketels, per dozijn	- 0,30.
» per stuk	- 0,05.
Kalf (een vet)	- 0,30.
Katoen (eene baal)	- 0,50.
Klaverzaad, per mudde	- 0,25.
Klompen of Holschen, per dozijn	- 0,05.
Koek, per kist	- 0,20.
Koeken (raap- of lijn-), per duizend	- 1,25.
Idem, 100	- 0,15.
Koffij, suiker, rozijnen en tabak, p. 50 N. ponden	- 0,20.
Gedeelten naar evenredigheid.	
Kool, per 100 stuks	- 0,50.
» (kleiner) p. 100 st.	- 0,25.
Krenten (een boot)	- 1,50.
» (een halve)	- 0,80.
» (een vierde)	- 0,40.
» minder hoeveelheid bij 50 Ned. ponden	- 0,20.
» van 25 tot 50 N. pd.	- 0,15.
» beneden 25 N. pd.	- 0,08.
Laarzen of schoenen, per paar	- 0,05.
Laken of lijnwaad (een pak)	- 0,20.
Meer dan gewone grootte naar evenredigheid.	
Leer (eene rol of pak)	- 0,10.
Linnen, (een groot stuk)	- 0,30.
» (een zak)	- 0,20.
» (eene rol)	- 0,15.
Lood- of krijtwit, per 50 Ned. ponden	- 0,15.
Lood, per 50 N. ponden	- 0,10.
Lijnzaad (eene ton)	- 0,20.
» per mudde	- 0,12½.
Manden:	
Een gewone braskorf	- 0,10.
Grootere of kleinere dito naar evenredigheid.	
Een toegemaakt mandje	- 0,05.
Meel, per 50 N. ponden	- 0,10.
Noten (eene baal)	- 0,20.
Olie en traan, p. 100 kan	- 0,25.
» » p. 40 of 50 »	- 0,15.
» » p. 20 »	- 0,10.
» » p. 10 »	- 0,05.
Pakje (een) beneden 5 N. ponden	- 0,05.
Pannen, per 1000	- 2,50.
Papier, per riem	- 0,05.
Patrijzen (tot 10)	- 0,15.
Platen en pannekoekspannen, 100 N. pond.	- 0,30.
Pannekoekspan (eene)	- 0,05.
Ploeg (een)	- 0,20.
Pek. (Zie haring.)	
Potasch en Weedasch per 50 Ned. ponden	- 0,20.
Idem, idem, minder dan 25 Ned. ponden	- 0,10.
Potten (ijzeren) per 100 Ned. ponden	- 0,50.
Pijpen (eene mand)	- 0,05.
Rijtuigen:	
Een kapwagen	- 1,80.
Een boerenwagen	- 1,00.
Eene chais	- 1,00.
Eene wipkar	- 0,30.
Schaap (een levend)	- 0,10.
Slijpsteenen:	
boven een Ned. el diameter	- 1,00.
» van een Ned. el diameter	- 0,75.
» van zeven palmen	- 0,40.
» kleinste soort	- 0,10.
Smeer-raaizaad, p. mudde	- 0,10.
Siroop, per 100 N. pond	- 0,20.
» 50 N. pond. of daarbeneden	- 0.10.
Spek (droog) p. 50 N. p.z.	- 0,15.
» (nat) een geheel varken of minder tot een half varken	- 0,30.
Spijkers (mand met) van 50 tot 100 Ned. ponden	- 0,30.
Idem, (idem) van 25 tot 50 Ned. ponden	- 0,15.
Steen (verschillende soorten):	
Baksteen, per 1000	- 1,50.
Mopsteen, per 1000	- 1,25.
Drieling, per 1000	- 1,00.
Kleine steentjes, p. 1000	- 0,75.
Steengoed (eene mand)	- 0,20.
» (een worp)	- 0,02½.
Stijfsel, blaauwsel en lakmoes, 50 Ned. ponden of daar beneden	- 0,15.
Teemsen, per dozijn	- 0,15.
Thee, per kistje	- 0,40.
» per half kistje	- 0,20.
» per kwart kistje of minder	- 0,10.
Teer, als bij haring vermeld	
Trom (eene) met goud of zilver	- 0,20.
» (eene) met goederen	- 0,10.
Uijen of siepels, p. mudde	- 0,12½.
» » » p. rist.	- 0,05.
Varken (een levend)	- 0,50.
Vegers of kwasten (gewone) per bos	- 0,05.
Verfstoffen, per 50 Ned. ponden	- 0,15.
Vleesch, van 25 tot 50 Ned. ponden	- 0,20.
» meerdere hoeveelheid per 50 Ned. pond	- 0,15
» mindere hoeveelheid	- 0,10.
Vloeren, per 1000	- 1,50.
Vruchten, als kersen, aalbessen, pruimen enz., de mand	- 0,10.
Wol, de 100 Ned. pd.	- 0,30.
» een gewone zak	- 0,10.
IJzer, per 50 Ned. pd.	- 0,15.
Zeep, per ton of 120 pd	- 0,40.
» de halve ton	- 0,20.
» de vierde ton	- 0,10.
» mindere hoeveelheid	- 0,05.
Zout, de 50 Ned. ponden	- 0,15.
» de 25 Ned. ponden of daar beneden	- 0,05.
Zuiglam (een)	- 0,10.
Zwartsel (eene ton) per gulden	- 0,10.
» kleinere hoeveelh.	- 0,05.

Voor Goederen in dit Tarief niet genoemd zal de vracht berekend worden naar derzelver zwaarte en omvang, en zooveel mogelijk naar de vracht, bepaald voor meer of min soortgelijke hierin vermelde goederen.

Gedaan te *Groningen*, ter openbare Raadsvergadering van den 6den Julij 1853.

De Burgemeester: (get.) J. SLOT.
De Secretaris: (get.) HORA SICCAMA.

Goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie *Groningen*, bij Resolutie van den 21sten Julij 1853, No. 83.

Mij bekend,
De Griffier der Staten van Groningen:
(get.) ALBERDA.

Zijnde deze verordening aan de Gedeputeerde Staten van *Groningen*, volgens hun berigt van den 21sten Julij 1853, no. 83, in afschrift medegedeeld, en door dat Collegie goedgekeurd.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 4den Augustus 1853.

De Burgemeester: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANBESTEDING VAN EENE SLUISWACHTERSWONING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, door hunnen GECOMMITTEERDE, *bij enkele inschrijving* aan te besteden:

Het **BOUWEN** van eene **SLUISWACHTERSWONING** met **SCHUUR**, op het terrein nabij de

nog te bouwen Schutsluis in het *Stads Ter-Apeler Kanaal*, ongeveer bij den *Schaapsberg*, in de Gemeente *Vlagtwedde*.

De Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen van Woensdag den 10den dezer af ter lezing liggen ter Secretarij dezer Gemeente en verder: te *Groningen* in den Doelen, bij VAN DER LAAN, EEKHOFF, Wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPINKOFF en de Wedw. DE JONGE, allen aan de Groote Markt; voorts de Wedw. N. DE MULLER, in het Wapen van Amsterdam; VAN DER MEER, in de Hulzebosch; PLAAT in het Blaauwe Paard; VISSER in de Zon; de wedw. RASKER, op den hoek van het Ameland, en bij TIDDENS in de Korenbeurs; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij MIDDELKOSTER bij de Ebbingepoort; ELEMA in de *Altena*; te *Zoutkamp* bij KNOL; te *Warfhuizen* bij de wedw. ELINGA; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; te *Onderdendam* in het Gemeentehuis en het Zijlvesterhuis; te *Bedum* bij de wedw. J. J. WEG; te *Appingedam* bij EVERTS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES en de wedw. WEITS; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis; te *Termunterzijl* bij den ZIJLWAARDER; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij BUINING; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans* bij SMIT; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij DE BOER; te *Zuidhorn* bij de Erven OSSENTJUK, te *Wildervank* in het huis Bareveld; op het *Stads Kanaal* bij den Verlaatsmeester H. SAP; te *Onstwedde* in het Gemeentehuis, en te *Ter Apel* bij den COMMANDEUR.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen: te *Groningen* in het Raadhuis, waar ook de schetsteekeningen voorhanden zijn; te *Wildervank* bij den Opzigter J. UNIKEN, en te *Stads-Kanaal* bij den Adsistent-Opzigter J. E. UNIKEN.

De op zegel geschrevene Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene voorwaarden, moeten uiterlijk één uur vóór de Uitbesteding aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening der Inschrijvingsbiljetten zal in het openbaar plaats hebben op Vrijdag den 19den Augustus 1853, des voormiddags te *elf* uur, in een der vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 4 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HERBESTEDING
VAN EENE
GASFABRIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat op den 15den Augustus 1853, des morgens te 11 uur, in het Raadhuis aldaar, door hunnen GECOMMITTEERDE, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving met geslotene Briefjes, in vijf Perceelen (waarvan het eerste in drie onderdeelen is gesplitst) en in massa, zal worden herbesteed:

Het daarstellen eener GASFABRIJK met den aankleve.

Het Bestek en de Voorwaarden van Aanbesteding benevens de daarin vermelde algemeene VOORWAARDEN en TEEKENINGEN, blijven op het RAADHUIS dezer Gemeente ter inzage liggen; zullende tevens van heden af daarbij worden nedergelegd een **BIJVOEGSEL**, 't welk nadere **TIJDSBEPALINGEN ENZ.** bevat, ter vervanging van 't geen daaromtrent in Art. 26 en 27 werd omschreven.

Dit *Bijvoegsel* zal voorts worden nedergelegd, bij de Bestekken en algemeene Voorwaarden die vroeger reeds ter lezing lagen: te *Groningen* in onderscheidene Logementen en Koffijhuizen; te *Leeuwarden* bij de Weduwe BEUGELAAR, in *den Doelen*; te *Zwolle* bij A. GROENEWOUD, in de *Keizerskroon*; te *Arnhem* in *de Harmonie*, bij MAIJER; te *Nijmegen* in de *Salm*, bij KOPPEL; te *Amsterdam* in het *Vosje*, op het Rokin, en in het *Wapen van Medemblik*, op den Dam; te *'s Hage* in het *Bossche Veerhuis* en het *Zuid-Hollandsche Koffijhuis*; te *Rotterdam* in het *Nederlandsche koffijhuis*, korte Hoogstraat, en in het *Hof van Berlijn*, op de Spaansche Kade; te *Dordrecht* bij ZAHN, op de Beurs; te *Sliedrecht* in de Societeit; te *Hardinxveld*, in *de drie Snoeken*; te *Gorcum* bij VAN OOSTERWIJK; te *'s Bosch* in het *Nederlandsch Koffijhuis*, op de Markt.

De Bestekken met de algemeene Voorwaarden, gelijk mede nu ook het bedoelde Bijvoegsel, zijn, tegen den prijs van *f* 1.80 per Stuk, verkrijgbaar bij den Heer F. WILKENS, Boekverkooper alhier, waar men ook het *Bijvoegsel* afzonderlijk, tegen betaling van 10 Cents, zal kunnen bekomen.

De aanwijzing ter plaatse zal geschieden Vrijdag en Zaturdag den 13den en 14den Augustus 1853, telkens 's morgens te negen en 's namiddags te vier uur.

GRONINGEN, 1 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, —

In aanmerking nemende, dat de **VEEMARKT** aan het **Nieuwe Kerkhof** alhier tot nu toe alleen wordt gebruikt tot het aanvoeren, koopen en verkoopen van **RUNDVEE**, zonder dat gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid, om aldaar mede **SCHAPEN** en **VARKENS** ter verkoop aan te voeren; dat dit waarschijnlijk moet worden toegeschreven aan onbekendheid der Veehandelaren, met de omtrent die Veemarkt bestaande verordeningen, —

Herinneren door deze de Ingezetenen en andere belanghebbenden, aan de bepaling van het 2e en 4e lid van de Verordening omtrent de Veemarkt aan het Nieuwe Kerkhof, door den Raad gearresteerd den 9den Junij 1852, en afgekondigd den 13den Julij daaraanvolgende, welke bepaling luidt als volgt:

2) dat voortaan, behalve de Vóór- en Najaarsveemarkten, wekelijks slechts éénmaal eene „Veemarkt of Markt voor Runderen en Kalveren „zal worden gehouden, **waarop tevens „SCHAPEN en VARKENS zullen worden toegelaten**, en waarop alzoo ieder, „zonder onderscheid, zijn Vee ter verkoop zal „mogen aanvoeren."

4) daartoe aan te wijzen de straat aan de oost- „en zuidzijde van het Nieuwe- of Noorderkerkhof."

GRONINGEN, 8 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders voornd: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van de Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, bij besluit van den 28sten Julij 1853, no. 12, gearresteerd en invorderbaar verklaard TWEEDE GEDEELTE van het PRIMITIEF KOHIER voor de BELASTING op het PERSONEEL, over het dienstjaar 18$\frac{53}{54}$, voor deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Gemeente ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten, vrijgesteld van Zegel, moeten worden gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen*.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 6den Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* roept bij deze op alle **ONDERWIJZERESSEN**, welke bevoegd en genegen mogten zijn om te staan naar eene bijzondere toelating als **HOOFDERES** van eene **FRANSCHE SCHOOL voor MEISJES in deze Gemeente**, om de daarvoor noodige bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, *vóór den achtentwintigsten Augustus aanstaande*, bij den SCHOOLOPZIENER van het Distrikt vrachtvrij in te zenden.

Het VERGELIJKEND EXAMEN zal plaats hebben op **den veertienden September** aanstaande, des voormiddags te negen uur, in het *Raadhuis*.

De Plaatselijke Schoolcommissie in de Gemeente Groningen:
L. B. LOHMAN, *Secret.*

NIEUWSTIJDINGEN.

ZUID-AFRIKA.

In den *Zuid-Afrikaan* van den 16den Junij vindt men de volgende mededeeling, waardoor een vroeger medegedeeld berigt bevestigd wordt: „Wij hebben vernomen, dat met de laatste postpaketboot uit Simonsbaai is vertrokken de heer *J. Stuart*, agent voor de Transvaalsche republiek, en dat zijne reize is bestemd naar Holland, om eene maatschappij op te rigten ter bevordering van emigratie en nijverheid naar dat gewest. Wij prijzen zijne verrigtingen, doch het doet ons leed, dat hij alhier geene gelegenheid heeft gegeven, om deel in die onderneming te nemen, daar wij zeker zijn, dat vele met ons daarin aandeelen zouden genomen hebben. Wij wenschen hem echter den besten uitslag zijner pogingen voor deze zoo edele als groot voordeel belovende zaak."

— Te Port Natal werd in het begin van Mei een groote komeet aan den westelijken hemel met het bloote oog ontdekt. De sterrekundigen meenen, dat het de komeet is, die in het jaar 1853 verwacht werd, en naar de eerste berekening eenen omloopstijd van 302 jaren heeft, terwijl zij, naar eene nadere berekening, 308 jaren hebben zoude ten gevolge van de aantrekking der planeten in ons zonnestelsel.

NOORD-AMERIKA.

HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 19 Julij.

Den 8sten dezer heeft de wetgeving van Wisconsin de doodstraf in dezen staat afgeschaft. Het ontwerp van wet is ongetwijfeld door den gouverneur onderteekend en derhalve eene wet geworden, over welken maatregel zich gewis alle menschenvrienden zullen verheugen.

— Heden avond zal in het Court Huis alhier eene vergadering gehouden worden van de tegenstanders der wet, verbiedende het distilleren en verkoopen van allerhande sterke dranken in dezen staat, ten einde maatregelen te beramen, hoe de voorgenomene inbreuk op 's menschen regten en vrijheden, het invoeren der Maine Drankwet, het zekerst en gevolgrijkst kan tegengegaan worden. Alle vijanden eener zoodanige wet worden tot die vergadering uitgenoodigd.

— Eene nationale conferentie van kleurlingen kwam den 7den Julij in Rochester te zamen. Er waren omtrent 100 afgevaardigden aanwezig, die alle tot het fatsoenlijkste deel der zwarte bevolking behoorden. De zwarte predikant *Pennington*, van New-York, (die door de theologische faculteit te Heidelberg tot doctor bevorderd werd) werd tot president verkozen, eene commissie ter zamenstelling van besluiten benoemd, waarna eene lange redevoering werd uitgesproken door eenen *Frederik Douglas*.

— Te Philadelphia is eene anti-vleeschetende vereeniging gevormd. De leden verbinden zich onderling, geen vleesch te zullen eten, dat meer dan acht centen (*f* 0.20 Ned.) het pond kost. Tegenwoordig kost het vleesch in die stad 18 centen (*f* 0.45) het pond.

— De Amerikaansche luchtreiziger *Wise* denkt met een kapitaal van 25,000 dollars een luchtballon te kunnen maken, met welken hij den Atlantischen oceaan kan kruisen in achtenveertig uren.

— De vermaarde Noorweegsche hardlooper *Mensen* heeft een mededinger gevonden in miss *Kate Irvine*, geboortig uit de Ver. Staten, die had aangenomen 800 mijlen in even veel achtereenvolgende uren te voet af te leggen; zij heeft de weddenschap van 500 £ gewonnen en het geld is haar uitbetaald. Miss *Irvine* is 30 jaren oud, vrij aanvallig en rijzig van gestalte. Zij heeft iedere mijl in 12 of 13 minuten afgelegd, hetgeen zeer sterk is voor eene vrouw, te meer, daar zij het gewaad van haar geslacht had behouden.

RUSLAND-TURKIJE.

In het Engelsche Huis der Gemeenten werd vóór eenige dagen, door lord *John Russell*, de tegenwoordige staat van zaken betreffende Rusland en Turkije blootgelegd. Deze is thans de volgende:

Gelijk gemeld werd, hebben de vertegenwoordigers van Frankrijk, Engeland en Pruissen, sedert verscheidene dagen in conferentie te Weenen bij den heer *von Buol*, minister van buitenlandsche zaken, vereenigd, een ontwerp tot beëindiging der bestaande geschillen vastgesteld, waarop onmiddellijk per telegraaf de goedkeuring hunner respectieve gouvernementen ontvangen is, en welk ontwerp den 25sten niet alleen naar Konstantinopel, maar ook naar Petersburg gezonden is. De adhaesie der Porte aan dit ontwerp, schijnt niet twijfelachtig; men hoopt dat ook Rusland daarmede zal instemmen, en het zal dan ook daarvan afhangen of de Engelsche en Fransche vloten in de Dardanellen zullen stevenen; waarmede weder de kwestie van vrede of oorlog naauw verbonden is.

Het ontwerp, door de vertegenwoordigers der vier mogendheden opgesteld, is, naar men verzekert, zeer aannemelijk voor den Czaar; terwijl het namelijk de regten en de waardigheid van Turkije en zijne bondgenooten waarborgt, wordt ook de waardigheid van Rusland gehandhaafd, en voldaan aan de eischen van den tegenwoordigen toestand. Men mag dus hopen dat Keizer *Nicolaas* daaraan zijne goedkeuring zal hechten, en het behoud van den wereldvrede alzoo volkomen zal worden gewaarborgd.

Het antwoord van den Czaar wordt tegen den 15den dezer te gemoet gezien.

De Londensche *Morning Post* (een ministerieël orgaan) zegt in zijn nommer van den 3den dezer: „Of wij vrede zullen hebben of oorlog, hangt thans alleen van den Keizer van Rusland af. Neemt hij het naar St. Petersburg op weg zijnde voorstel der Westersche mogendheden aan, dan zullen de Donau-vorstendommen onverwijld worden ontruimd, en zal de te Weenen vereenigde conferentie, haren gewigtigen arbeid voortzettende, een verdrag tot stand brengen hetwelk voor de toekomst eene aanranding van Turkije, door welke mogendheid ook, schier onmogelijk zal maken.

„Wordt het ultimatum verworpen of met uitvlugten beantwoord, hetgeen als eene afwijzing zal worden aangemerkt, dan zullen de vereenigde vloten onverwijld bevel ontvangen om den Bosporus binnen te loopen en wellig nog verder te gaan; dan zullen Engeland en Frankrijk de krachtigste maatregelen nemen om de onafhankelijkheid van het Turksche rijk in stand te houden."

De Fransche *Moniteur* van gisteren, den 7 Augustus, bevat de volgende belangrijke mededeeling: „Een berigt uit Petersburg van den 3den dezer meldt, *dat de Keizer van Rusland toetreedt tot het voorstel uit Weenen toegezonden*. Indien deze nota door Turkije onveranderd wordt aangenomen, dan zal de gezant van den Sultan door den Czaar worden ontvangen."

[Ook in Weenen is eergisteren eene telegrafische depêche uit Petersburg ontvangen, meldende, „dat het Russische kabinet bereid is om het ontwerp van schikking, door de groote mogendheden aangeboden, *aan te nemen*."]

— Men schrijft uit Beyruth, dat Syrië aan eene groote regeringloosheid ten prooi is. De Turksche post in de nabuurschap van Dimas, bij Damaskus, is door eenige deserteurs opgeligt; zij hebben 150,000 piasters gestolen, den conducteur gedood en daarna in den Libanon de wijk genomen. De Christenen verlaten met hunne huisgezinnen Antiochië en Aleppo en begeven zich naar de zeeplaatsen. De bewoners van den Libanon, zoowel Christenen als Druzen, wapenen zich. Te Laodice hebben de Turken eene poging gedaan om den Russischen consul te vermoorden. Deze diplomatieke agent heeft zich onder de bescherming der Turksche autoriteiten gesteld.

ITALIE.

Het wordt thans, — zegt de *Indépendance Belge*, — zeer moeijelijk voor de gouvernementen om met het hof van Rome in goede verstandhouding te blijven. Er gaat bijna geen dag voorbij dat niet de eene of andere oorzaak van oneenigheid of ten minste verkoeling tusschen dit hof en eenigen staat die niet jegens Rome die onderwerping aan den dag legt waarop het vermeent regt te hebben, zich openbaart. Zoo heeft thans Portugal, die *zeer getrouwe* natie, den toorn opgewekt van het Vaticaan, en schijnt een conflict tusschen de beide hoven ophanden.

De Parijssche *Univers* meldt, dat het Piëmontesche gouvernement zich aan een' nieuwen pauselijken banvloek heeft blootgesteld, daar het zich zelf sedert drie jaren van eene *schatting* van 2000 écus, welke de Pauselijke Stoel beweert dat de Kroon van Sardinië hem schuldig is, ontheven heeft. De Koning van Sardinië is aan den Paus eene schatting verschuldigd, even als de hospodars en de onderkoning van Egypte aan den Sultan, hun opperleenheer. — Intusschen heeft de Koning van Sardinië zich niet verpligt geacht deze som langer te betalen, en de *Univers* vestigt thans de aandacht der geheele wereld op het plegtige protest van den Paus te dier zake, op den dag van het feest van St. Pieter. Na de groote mis, op het oogenblik dat de processie zich in beweging stelde, heeft de Paus de volgende woorden uitgesproken:

„Wij protesteren tegen een Roomsch-Katholijk vorst, die sedert drie jaren, verzuimd heeft eene aan den H. Stoel verschuldigde schatting te voldoen, doch van wien wij eene lang voldoening hopen te ontvangen, door zich op eene kinderlijke wijze van zijne verpligtingen jegens ons te kwijten."

De Sardinische zaakgelastigde was bij de plegtigheid tegenwoordig, en de *Univers* hoopt dat hij aan zijn gouvernement verslag zal hebben gedaan van het incident; doch het blad drukt de vrees uit, dat de Piemontesche ministers zich daarom niet tot de betaling zullen gedrongen voelen. Dit kon wel zijn, zegt de *Indépendance Belge*.

— In het officiële dagblad der Romeinsche regering is eene verordening afgekondigd, waarbij de uitvoer van granen uit eenig oord van den Kerkelijken Staat verboden wordt. Men weet, dat reeds door sommige provinciale overheden een zoodanig verbod was uitgevaardigd, ten einde de door vrees voor schaarschheid van levensmiddelen onder de bevolking verwekte spanning, die zich hier en daar door oproerige bedrijven deed kennen, te bedaren.

— Eene telegrafische dépêche uit Turin meldt, dat aan de stoomboot, waarop zich Koning *Victor Emmanuel* bevond bij zijne terugreis naar Spezzia, een ongeval is overkomen. Dit vaartuig is op eene klip gestooten, doch heeft de haven van Genua kunnen bereiken zonder dat men het verlies van een menschenleven te betreuren heeft.

DUITSCHLAND.

Aan de *Kölnische Zeitung* wordt uit Baden het volgende geschreven: „Onze nieuwe minister van binnenlandsche zaken heeft aan den heer *Fischer*, wiens wijsgeerige begrippen de kerkleer niet alleen, maar het Christendom zelf schenen aan te tasten, de vrijheid ontnomen om academische voorlezingen te houden. Tevens heeft hij den hoogleeraarstitel ontnomen aan den heer *Gervinus*, wegens diens jongste geschiedkundig geschrift, welks min of meer revolutionaire strekking den schrijver geregtelijke vervolgingen berokkend had, die echter niet op eene veroordeelende uitspraak liepen; de straf, die men hem langs regtelijken weg wilde doen ondergaan, is hem nu door een administrativen maatregel opgelegd.

„Deze beide feiten zijn de eerste blijken, die de minister gegeven heeft van de wijze, waarop hij het bewind wil voeren. De afzetting van een academisch leeraar, wegens zijne begrippen over afgetrokken onderwerpen, is een maatregel, zoo als in Duitschland in langen tijd niet was voorgekomen; zelfs de Keurhessische regering laat te Marburg een hoogleeraar van ultra-vrijzinnige denkwijze ongehinderd wijsgeerige voorlezingen houden."

— Men meldt uit Heidelberg, dat prof. *Gervinus* een beroep te Zurich als hoogleeraar ontvangen, maar voor deze benoeming bedankt heeft. Ook is uit Weimar reeds onder de hand eene uitnoodiging aan *Gervinus* gedaan, om daar zijn domicilie te vestigen.

— De Koning van Beijeren heeft den Koning van Pruissen benoemd tot opperbevelhebber van het 6de Beijersche infanterie-regement, dat den naam van den benoemde zal dragen.

— Te Elburg weigerde de Koning van Pruissen dezer dagen audiëntie aan het stedelijk bestuur (hetwelk nog liberale of wel demokratische begrippen voorstaat), en toen hij de leden ontving van de Pruissen-vereeniging, een politiek genootschap van conservatieve strekking, zeide hij: „Het doet mij innig leed dat ik hier nog altijd veel te berispen vind. Ik weet dat de meerderheid der inwoners lof verdient. Maar enkele leiders en de stedelijke overheden zijn het, die, eene de zedelijkheid en het Christendom vijandige rigting volgende, nog steeds de lage en heillooze aanwinsten van een' eerloozen tijd aanbidden. Als het niet spoedig anders wordt, zal er een slag komen, die toonen zal dat er nog een meester in het land is, welke in staat en verpligt is aan zulke verkeerdheden een eind te maken."

Volgens het berigt der *Zeit*, maakte deze aanspraak een onbeschrijfelijken indruk.

— De heer *Nolet de Brauwere*, voorzitter van de permanente commissie van het Nederduitsche taalcongres, wordt te Berlijn verwacht. Zijn doel is, zich persoonlijk in verbinding te stellen met Duitsche geleerden, wier medewerking gewenscht wordt. Te Ostende werd de heer *Nolet* bij den Prins *van Pruissen* ten gehoore toegelaten. Z. K. H. sprak met lof over het streven van deze wetenschappelijke vereeniging.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in 't Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 5 Augustus. Binnengekomen het kofschip Christina Hinderika, groot 81 ton, kapit. *J. H. Mulder*, van Veendam, gebouwd bij *R. Pik*, te Wildervank.

Vertrokken den 5 Aug., het nieuwgebouwde schoonerschip Meika, kapt. *J. D. Flik*, van Veendam, gedestineerd met haver naar Glocester; den 8sten het nieuwgebouwde kofschip Minerva, kapit. *E. A. Oldenburger*, van de N. Pekela, met ballast naar Archangel om lading te halen.

Binnengekomen te Amsterdam den 3 Augustus, kapit. *Krol* Antje en Jansje, van Ismael; den 4den *Franken* Johanna, van Cette; *Brouwer* Ons Genoegen, van Elbing; *Karszens* Gustaaf Willem, van Hammerfest. — Te Texel den 6 Aug., *van der Baan* Henriette, van Archangel. — In het Vlie den 2 Aug., *van der Veen* Vr. Anske, v. Wismar n. Antwerpen, als bijlegger. — Te Helvoet den 3 Aug., *Bosker* Ida Jacoba en den 4den *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, beide van Petersburg; *Kuijper* Hendrika Hillegina, van Salonica. — Te Saramacca den 4 Julij, *Franken* Goede Verwachting, van Newcastle. — Te St. John's N.Br. den 10 Julij, *Veen* Alida, v. Boston. — Te Londen den 2 Aug., *Veldkamp* Anna Margrietha, van Groningen; *Kuiper* Annegina Elsina, van Porto; *Lukje* Drie Zusters, van Struer; *Stuitvoet* Margaretha, van Ibraila; den 3den *Kramer* Harmonie, van Stettin; *Hansen* Prudentia en *Lever* Alberdina, beide van Groningen. — Te Venetien den 22 Julij, *Dommering* Speed, van Newcastle. — Te Gravesend den 1 Aug., *Bakker* Everhardus, van Groningen; den 2den *Mulder* Marchina Catharina, van Rostock; *Heerma* Louwina, van Randers. — Bij de Meeuwesteen den 3 Aug., *de Boer* Eduard, van Newyork n. Rotterdam. — Te Liverpool den 31 Julij, *Albers* Gesina Helena, van Antwerpen, om eene lading voor Riga in te nemen; den 1 Aug. *de Boer* Helena Catharina, van Lanarca; den 3den *Hofkamp* Hortense, van Antwerpen. — Te Dublin den 1 Aug., *de Jonge* Alida en *Scherpbier* Alberdina, beide van Amsterdam. — Te North Shields den 30 Julij, *Munneke* Margaretha Hendrika, van Harlingen. — Te Hartlepool den 31 Julij, *Visser* Mary en Hillegonda, van Rotterdam. — Te Hull den 31 Julij, *Sluitje* Christina Johanna, van Memel; den 2den *Huisman* Onrust, van Nerva; *Schoon* Johanna Geertruida, van Ko-

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 9den Augustus 1853, *no.* 63.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

DUITSCHLAND.

Den 3den Augustus is, naar men uit Leipzig verneemt, de hertog *Georg van Saksen-Altenburg* overleden. Zijn opvolger is zijn zoon, hertog *Ernst*, geboren 16 Sept. 1826.

— De jongste badlijst van Wiesbaden telt de namen van 15,425 vreemdelingen.

— Uit Karlsruhe wordt gemeld, dat de aartsbisschop van Freiburg den ban heeft uitgesproken over de leden van den groot-hertoglijken Katholijken kerkeraad, die geweigerd hebben op zijn bevel af te treden. Dus is nu de openbare strijd tegen de regering aangevangen.

— In Riga is de cholera nog steeds aan het toenemen. Van ruim 1000 personen, die door dezelve reeds zijn aangetast, zijn meer dan de helft bezweken. Dien ten gevolge heerscht aldaar een groote stilstand in het handelsverkeer en de scheepvaart.

— Een Duitsch dagblad deelt thans een uittreksel mede van eene memorie welke uit Hongarije ten behoeve der Gereformeerde kerk aan den Keizer van Oostenrijk gezonden is, en hoofdzakelijk het schoolwezen betreft. „De regtmatige bezorgdheid waarmede de toestand onzer Evangelische kerk ons vervult — zoo wordt in die memorie onder meer gezegd — wordt nog vergroot door verscheidene verordeningen der hooge regering rakende de opvoeding en het schoolwezen; die verordeningen toch hebben ten doel ons het regt te onttrekken om onze scholen zelve te besturen. Onze Protestantsche gemeenten en hare beschaafde leden beschouwen het schoolonderwijs als eene levensvraag en als eene gemeenschappelijke aangelegenheid, waarover zonder schending van onze door wetten en gebruiken geheiligde regten geene bepalingen kunnen gemaakt worden dan door die zelfstandige vergadering welke ingevolge de van het staatshoofd verworven vergunning in Presbyteriaanschen vorm uit den schoot der Protestantsche gemeenten voortkomt. Onze kerk erkent Uwer Majesteits regt van opperfoezigt, en wenscht voor zich en voor hare scholen de uitoefening van hetzelve; maar dit regt is zeer wel vereenigbaar met ons regt van eigen schoolbestuur, hetwelk de schatkist van alle uitgaven ontheft. Wij geven den Keizer wat des Keizers is; maar wij zijn, als aan een door de wetten erkend en gewaarborgd regt, gehecht aan onze vrijheid van onderwijs, die de Staat niet behoort te verkorten maar te handhaven en te beveiligen."

— Een te Weenen aangekomen professor in de buikspreekkunst, de heer *Pronta*, geeft jonge lieden van goeden aanleg, die zich eene algemeene beschaving willen eigen maken, tegen een billijk honorarium les in het buikspreken. Door dit onderwijs worden tien verschillende stemsoorten geleerd.

— De Weener *Kirchenzeitung* van den 2den Augustus meldt het overlijden van den Keizer van China.

— In Sleeswijk-Holstein worden thans weder vele remontepaarden voor Fransche rekening opgekocht. Reeds zijn voor de zware kavallerie 1600 stuks aangekocht.

DENEMARKEN.

In de den 1sten dezer gehouden zitting van den staatsraad heeft de Koning de staatsakte geteekend, waarbij prins *Christiaan von Glücksburg* geroepen wordt den Deenschen troon te bestijgen, wanneer de mannelijke lijn van *Frederik III* zal uitgestorven zijn, en waarbij aan genoemden prins de titel van „prins van Denemarken" wordt verleend.

— Volgens berigt uit Koppenhage, zijn aldaar van den 30sten tot den 31sten Julij 205 nieuwe cholera-zieken en 129 sterfgevallen aangegeven.

Van den 1sten tot den 2den Augustus aangegeven 148 cholera-lijders en 99 overleden; — van den 2den tot den 3den 146 nieuwe lijders en 97 dooden. Totaal 5999 zieken, waarvan 6219 zijn bezweken. (In de provinciën breidt de epidemie zich uit.)

Uit Zweden is officiëel berigt ontvangen van het uitbreken der ziekte in Ystad.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 4 Augustus.

Het is nu bijna acht weken geleden dat de spinners en wevers in de meeste fabrijken te Stockport den arbeid staakten ten einde hooger loon te verkrijgen. Thans hebben de fabrikanten hunne eischen grootendeels ingewilligd; en men hoopt dat de stilstand der fabrijken, die aan beide partijen te zamen een verlies van wel 130- tot 150,000 L. st. gekost heeft, een einde zal nemen.

Te Manchester heeft eergisteren het ontslagen werkvolk der katoendrukkers *Crompton* en Co., die wegens het aannemen van andere arbeiders met wrok waren bezield jegens genoemde heeren, ten getale van 70 a 80 een' aanval ondernomen tegen de fabrijk. Voor dat men maatregelen tegen hunne komst konde nemen, overweldigden zij het gebouw, mishandelden den ruim 50jarigen heer *Crompton* en zijn werkvolk op eene jammerlijke wijze, en verwijderden zich eerst op het berigt, dat eene sterke magt politiedienaren in aantogt was. Een der belhamels is sedert gevat en men kent de namen van verscheidene anderen.

De arbeiders in de moestuinen te Fulham, die deze week weigerden te werken, tenzij men hun 16 sh. (*f* 9.60) 's weeks toestond, zijn nog niet weder aan het werk.

De dokken in de nabijheid van Londen zijn grootendeels nog beroofd van sjouwerlieden.

— Volgens eene officiële opgave zijn van den 1sten April tot den 1sten Julij uit die havens van het Vereenigde Rijk, alwaar gouvernements-ambtenaren toezigt op de landverhuizing houden, 115.959 landverhuizers vertrokken, waarvan 17,152 naar Australië; er hebben alzoo wekelijks gemiddeld 8920 personen het land verlaten.

— De Franschman *Édouard Raynaud*, die beschuldigd is van zamenspanning tegen het leven van den Keizer der Franschen, is weder voor de politieregtbank van Bowstreet gebragt en, nadat de Prins *van Joinville* in deze zaak zelf getuigenis was komen afleggen, naar de assises verwezen.

— De assurantie-maatschappij en deelhebbers in het schip *Adelaide* hebben aan den kapitein *Tremeurne*, uit erkentelijkheid wegens het redden van dezen bodem op deszelfs reis van Zuid-Australië naar Londen, een geschenk aangeboden van 1000 £ en een zilveren theeservies.

— De jongste berigten uit Engelsch-Indië gewagen van eene buitengemeen groote sterfte te Calcutta, ten gevolge van de bovenmatige hitte. In twee dagen zijn in die stad 1106 menschen gestorven. Zoo groot was er de sterfte nimmer. Calcutta telt 300,000 inwoners.

— Uit Bengalen verneemt men dat een nieuw werktuig van vernieling is uitgevonden. Het bestaat enkel uit een' drijvenden mortier, waaruit een monsterachtige vuurpijl geworpen wordt, welke in dier voege zamengesteld is, dat hij oogenblikkelijk springt zoodra hij met het vijandelijk schip in aanraking komt en aan dit laatste zulk eene geduchte verwoesting toebrengt, dat het oogenblikkelijk te gronde moet gaan.

Van den 5den. Aan de wet tot afschaffing van het zegel op de advertentiën is de koninklijke goedkeuring gegeven, zoodat van heden af dit zegelregt is afgeschaft.

— De berigten omtrent den oogst in Ierland luiden alle gunstig, met uitzondering van eenige klagten omtrent het verschijnen der aardappelziekte, welke zich tot dusver echter slechts tot het loof schijnt te bepalen, blijvende de knol nog onaangetast. Hoofdzakelijk vertoont zich de ziekte in de districten Cork, Kerry en Clare.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Augustus.

Bij den gemeenteraad van Parijs zijn verschillende ontwerpen ingediend tot het aanleggen van spoorwegen binnen de stad, voor de circulatie der omnibussen.

— Men kan zich geen denkbeeld vormen van het aantal ontwerpen en aanzoeken, waarmede de gemeenteraad alhier dagelijks bestormd wordt. Deze diende wel het voorbeeld te volgen van den heer *Rothschild*, die een' persoon in zijne dienst heeft, welke uitsluitend belast is met het onderzoeken van alle ontwerpen en uitvindingen, waarmede men dagelijks zich tot hem wendt. Een der vele zonderlinge aanzoeken bij den gemeenteraad ingediend, is het ontwerp van iemand, die een groot vermogen in gasondernemingen heeft verworven. Hij vraagt alsnu octrooi om geheel Parijs te verwarmen, en wil daartoe in alle keukens fornuizen plaatsen, die met warmtegeleiders, door middel van buizen, in verband staan, en aldus het geheele huis verwarmen door gas. De gemeenteraad heeft tot dus verre daarover nog niet beslist.

— Den 12den dezer zal de zaak van de correspondenten der vreemde dagbladen weder dienen voor het hof van Rouaan, kamer van correctionele apellen. De heeren *Berryer*, *Odillon Barrot*, *Dufaure* en *Hebert* zullen in deze zaak pleiten.

— Hoezeer men tegenwoordig jagt maakt, om een ridderkruis te bezitten, kan alleen reeds afgeleid worden uit het aantal vragen, dat bij het ministerie van binnenlandsche zaken dienaangaande ingekomen is, en dat 3000 bedraagt, allen met redenen omkleed.

Dit aantal zal echter minder overdreven schijnen, als men in aanmerking neemt, dat, zonder van andere ambtenaren te spreken, die niet tot de administratieve magt behooren, dit ministerie met 94000 ambtenaren, zoowel bezoldigde als onbezoldigde, in correspondentie staat. De laatsten zijn niet het minste in de weer, om deze eerbewijzing te verwerven.

— Bij voortduring worden te Parijs aanzienlijke hoeveelheden goud aangevoerd. Men berekent, dat er thans voor eene waarde van 46 millioen aan goudgeld op de munt te vervaardigen is.

— In het departement van de Var werd dezer dagen de mare verspreid van eene verschijning der H. Maagd; dadelijk stroomden scharen vrouwen en kinderen naar de aangeduide plek om er gebeden te doen en giften te offeren. Zoodra de onderprefect hiervan verwittigd werd, deed hij de oude hut, waarin de hemelsche verschijning zou plaats gehad hebben, onder den voet halen, terwijl hij de verzamelde giften aan den pastoor der naburige gemeente ter hand stelde. De toevloed van bedevaartgangsters houdt echter nog aan; onder haar heerscht de verwachting eener nieuwe verschijning.

— Volgens brieven uit Malta van den 16den Julij, was de stoomboot *Ajaccio* van Toulon aldaar aangekomen; ze had 52 Fransche officieren aan boord, die bij het Turksche leger dienst willen nemen. Een ander stoomschip was van Marseille aangekomen, bestemd naar de Levant, met 120 kisten geweren.

— De katoencultuur in Algiers is steeds vooruitgaande; in 1851 werden daartoe twee à drie hectaren gebezigd; in 1852 twintig hectaren en in 1853 zevenhonderd hectaren.

— Het voorbeeld van den bisschop van Rennes, die den tafeldans niet bestaanbaar acht met het ware geloof, wordt door de meeste geestelijken in het zuiden van Frankrijk gevolgd. Te St. Etienne en te Avignon werd van den kansel tegen den tafeldans gepredikt.

— Na het feest van *Maria*-hemelvaart zal de eerste karavaan bedevaartgangers naar Jeruzalem, onder het geleide van mgr. *Brunoni*, aartsbisschop van Tarona, Parijs verlaten. Tot Jaffa zal hun de resident *Wigley* uit Jeruzalem tot gids dienen en aldaar zal een koopman uit Jeruzalem, met name *Schembri*, dezen post op zich nemen. De eerste karavaan zal uit 40 personen bestaan, maar deze zal, naar men verneemt, gedurig door nieuwe treinen gevolgd worden. Men is ook voornemens regtstreeks van Parijs naar Jeruzalem zulke togten te organiseren, tegen 600 fr. heen en terug.

BELGIE.

BRUSSEL, 4 Augustus.

Het Belgische regeringsblad behelst een verslag door den directeur de practische school van tuinbouw te Vilvoorden aan den minister van binnenlandsche zaken den 25sten Julij j.l. uitgebragt omtrent den staat dier inrigting, welke nu sedert drie jaren bestaat. Volgens dit verslag werkt zij zoo goed, dat de directeur de daarstelling van zoodanige scholen in meerdere provinciën aanraadt. Het aantal lieden die de lessen van dit jaar bijwoonden, was grooter dan vroeger; onder hen waren minder liefhebbers maar meer tuinlieden; het getal dezer laatsten klom tot 102. Een aantal tuinlieden hebben zich thans aangemeld om het examen af te leggen, ten einde een getuigschrift van bekwaamheid te bekomen; en onder dezen zijn weder verscheidene Nederlanders en Franschen.

— De Belgische dagbladen berigten dat het Belgische ministerie van openbare werken eene aanvrage ontvangen heeft om concessie tot het aanleggen van een' spoorweg van Turnhout tot de Nederlandsche grenzen in de rigting op Breda.

— De Belgische *Moniteur* van den 3den dezer behelst de officiële opgave der middenprijzen op de voornaamste graanmarkten des lands gedurende de jongst verloopen week. De middenprijs voor het gansche land is 25 fr. 03 voor tarwe en 14 fr. 92 voor rogge per hectoliter: dat is, in vergelijking met de voorafgegane week, eene vermeerdering van 25 c. voor de tarwe en 4 c. voor de rogge.

— Bij koninklijk besluit is de minister van oorlog gemagtigd in de geschutgieterij voor rekening der Nederlandsche regering 62 ijzeren vuurmonden te doen gieten.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Den 3den dezer is opgemaakt het volgende eindverslag der commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer, voor het ontwerp van wet regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen:

„De commissie van rapporteurs voor het ontwerp van wet tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen; —

„Kennis genomen hebbende van den inhoud der memorie van beantwoording, door den tijdelijken voorzitter van den raad van ministers den 2 Aug. j.l. ingezonden op het voorloopig verslag omtrent dat wets-ontwerp, alsmede van de nota van wijzigingen en verdere stukken, bij die memorie gevoegd;

„En in aanmerking nemende, dat door de wijzigingen, in het genoemde wets-ontwerp gebragt, wel aan bedenkingen van gewigtigen aard tegen het oorspronkelijk voorstel gevolg gegeven, maar toch het beginsel van dat voorstel onveranderd gebleven is; dat die wijzigingen, in verband met de beschouwingen, waartoe zij betrekking hebben, reeds in de afdeelingen der Kamer overwogen zijn; en dat de memorie van beantwoording, voor zoo ver zij de in het voorloopig verslag behandelde onderwerpen aanroert, geene nieuwe gezigtspunten opent of redeneringen behelst, die eene nadere opzettelijke overweging in de afdeelingen noodzakelijk maken; —

„Is *eenparig tot het besluit gekomen, dat te dezer zake geene nieuwe overweging in de afdeelingen der Kamer gevorderd wordt.*

„De commissie van rapporteurs heeft voorts, ook met het oog op het in den laatsten tijd meermalen zonder tegenspraak gegeven voorbeeld, gemeend, zich bij dit eindverslag van het uitbrengen van een eigen oordeel over de punten, bij de gewisselde stukken over het genoemde wets-ontwerp behandeld, te moeten onthouden.

„(*Get.*) GROEN VAN PRINSTERER, WESTERHOFF, WINTGENS, SLOET TOT OLDHUIS, DE BRAUW."

De heeren *Luyben*, *v. Lijnden*, *v. Akerlaken*, *v. d. Brugghen* en *v. Goltstein* hebben, als rapporteurs der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal, het voorloopig verslag opgemaakt nopens de voordragt op het bouwen en planten bij vestingen.

Onder de algemeene bedenkingen komt voor, dat sommige leden zich niet hebben kunnen vereenigen met de zoo haastige indiening van deze voordragt, vermits het onderwerp, in elk geval, voor de *tegenwoordige* Kamer als geheel *nieuw* moet worden beschouwd. Vele leden hebben daar tegenover gesteld, dat het hoog tijd werd, om aan de op dat stuk bestaande onzekerheid een einde te maken.

Sommige leden hebben de vraag geopperd, of men geen ander stelsel van verdediging kon aannemen, met mildere beginselen, ten aanzien van de ontwikkeling van den landbouw. Door andere is daarentegen gewezen op het voorbeeld van naburige staten en inzonderheid van België, alwaar men allezins bedacht is op de versterking der vestingen, en is aangemerkt, dat dit voorbeeld, in het belang van 's lands veiligheid, niet in den wind mogt worden geslagen.

In eenige afdeelingen is weder ter sprake gebragt de vraag, of de lasten, op de gronden bij vestingen gelegd, moesten worden beschouwd als eene onteigening ten algemeenen nutte, of als een militair servituut. Verscheidene leden hebben zich voor het eerste denkbeeld verklaard, en een der leden, de heer *v. d. Brugghen*, heeft in dien zin eene breedvoerige nota ingeleverd, welke bij het voorloopig verslag is overgelegd, zonder dat echter de commissie van rapporteurs wil gehouden zijn, van daardoor in te stemmen met al hetgeen in die nota is aangevoerd.

'S GRAVENHAGE, 6 Augustus.

H. M. de Koningin en prins *Alexander* zijn den 29sten van Baden, alwaar zij in het hôtel *Zum Englischen Hof* nachtverblijf hielden, naar Zwitserland vertrokken.

Tegen het einde dezer maand wordt Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden met zijne gemalin in Luxemburg verwacht, waar hun eene hartelijke ontvangst wordt voorbereid.

— Naar men verneemt, heeft H. M. de Koningin-Weduwe Petersburg verlaten en is naar Moskou vertrokken, vanwaar H. M. zich naar Weimar zal begeven. Ook HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik* zullen zich tegen dien tijd derwaarts begeven, zullende HH. KK. HH. dan naar Luxemburg vertrekken, alwaar HH. KK. HH. eenigen tijd zullen verblijven.

HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik*, benevens Prinses *Marie*, bevinden zich nog bij voortduring te Petersburg.

— Bij Koninklijk besluit van den 4den Augustus is benoemd tot ontvanger der directe belastingen te Herwen c. a. de heer *K. J. Geij van Pittius*, thans ontvanger te K[illegible]kengen.

— De leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal zijn ter vergadering opgeroepen tegen Dingsdag den 23sten Augustus aanstaande.

Naar men verzekert, zullen de openbare beraadslagingen over het ontwerp van wet regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen tegen het laatst der week, waarschijnlijk Vrijdag den 12den dezer aan de orde worden gesteld.

— Volgens ontvangen berigten, is Z. Exc. de minister *Lightenveld* van zijne reis naar Napels te Rome terruggekeerd.

— Van wege de Synode der Nederl. Herv. kerk is bekend gemaakt, dat zij in eene harer laatste zittingen met genoegen vernomen heeft het berigt der overgangen uit de R.-Kath. kerk tot het Hervormd kerkgenootschap, daarbij den wensch uitdrukkende, dat al deze overgangen uit volle overtuiging en christelijke beginselen mogen ontstaan zijn. — Naar aanleiding van de door een klassikaal bestuur aan haar gerigte vraag, heeft de Synode bepaald, dat, bij onverwachte ontstentenis van een' predikant, geen ander dan alleen de voorlezer, ter bevordering van christelijke stichting, de verzamelde gemeente zal bezig houden, en zulks met het lezen van een gedeelte uit Gods H. Woord en met behoorlijk kerkgezang. — Al verder heeft de Synode zich verpligt geacht, warmen dank te zeggen aan de synodale commissie, wegens hetgeen door haar verrigt is ten opzigte der treurige gebeurtenis in Toskane en wegens haren ijver bij het ingediend adres tegen het gewijzigde concept der armen-wet.

— Het departement van marine heeft eene aanschrijving naar Vlissingen gezonden, om het aldaar op stapel staande fregatschip van den 1sten rang, *de Ruijter*, aanstaanden Vrijdag van stapel te doen loopen.

— Bij 's Konings besluit van den 28sten Julij j.l. is bepaald, dat de vier jaren dienst, welke de onderofficieren moeten tellen, alvorens tot het examen voor den rang van 2den luitenant bij de wapens der infanterie, kavallerie en artillerie te worden toegelaten, voortaan niet meer van den leeftijd van 18 jaren, maar van hunnen 16jarigen ouderdom gerekend zal worden. Voorts verneemt men dat in November e.k. weder een zoodanig examen voor de infanterie zal plaats hebben en daartoe bereids opgaven zijn gevraagd.

— Van Lerwick is berigt ontvangen dat de Nederlandsche oorlogsschoener *Atalante*, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste kl. jonkh. *A. Klerck*, tot bescherming der Nederlandsche haringvloot aldaar aanwezig, den 31sten Julij l.l., met de Engelsche stoomschepen *Argus* en *Tartarus*, benevens den kotter *Victoria*, die haven had verlaten, ter opsporing van een oogenschijnlijk verdacht vaartuig, hetwelk gedurende de vorige week op de noord- en zuidkust van Shetland kruisende gezien was. De *Argus* had de bemanning eener boot onder bevel van den tweeden officier te Lerwick achtergelaten, om de haven te bewaken.

— De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* zegt:

„Naar wij vernemen, zullen, te beginnen met den 6den December aanst., de Engelsche mails niet meer per stoomboot op Rotterdam worden aangebragt, maar van dien tijd alle brieven en couranten van Engeland over Ostende worden ontvangen."

Van den 7den. Gisteren zijn de zittingen van de Algemeene Synode der Hervormde kerk gesloten.

AMSTERDAM, 6 Augustus.

Op eene bijeenkomst te Haarlem in de maand Mei gehouden is het plan opgevat tot oprigting eener *Evangelische maatschappij tot bevordering van waarheid en godzaligheid onder Roomsch-Katholijken.* Aanvankelijk vindt dit voortreffelijk plan uit de meeste plaatsen des rijks ondersteuning, zoodat eene eerste algemeene vergadering, in de maand September e.k. te Arnhem te houden, waarschijnlijk door vele belangstellenden zal worden bijgewoond. De predikant *A. ten Bosch* te Sluipwijk kan als correspondent nadere inlichtingen geven. Het lidmaatschap kost slechts *f* 2,50 's jaars, terwijl men voor *f* 1, — 's jaars begunstiger worden kan.

— Eenige geachte ingezetenen dezer stad, dezelfde, welke het bekende adres van den 15den April, ter zake van de invoering der bisschoppelijke hierarchie, aan Z. M. den Koning, tijdens diens verblijf alhier, hadden aangeboden, hebben dezer dagen een adres bij de Tweede Kamer der Staten Generaal ingediend, om hunne adhaesie aan de algemeene strekking van het voorgedragen wetsontwerp tot regeling van het toezigt over de onderscheidene kerkgenootschappen te kennen te geven. Dit adres is buitendien onderteekend door de praesides en scribae van de kerkeraden der Ned. Hervormde, Waalsche, Herst. Evang. Luthersche, Remonstrantsch Gereformeerde en Eng. Herv. gemeenten.

— Gelijk eenige jaren geleden elken avond de bewoners dezer stad naar de Oude Schans werden gelokt, om de zoogenaamde spokendans te aanschouwen, stroomen, sedert een tiental dagen, duizenden elken avond naar den Zeedijk, waar, zoo het heet, een spook, door akelige geluiden, de rust der bewoners van eenige huizen stoort. Niettegenstaande de buitengewone moeite, welke zij heeft aangewend, en ofschoon reeds eenige personen op presumtie gearresteerd doch weder vrijgelaten zijn, is het der politie tot dus ver niet mogen gelukken de mystificatie aan het licht te brengen.

— Het zal voorzeker aan elk, die belang stelt in de uitbreiding van onzen handel met het buitenland, welgevallig zijn te vernemen, dat het aan jhr. mr. *E. Testa* reeds sedert eenige jaren konsul der Nederlanden te Tripoli in Barbarije, door onvermoeiden ijver gelukt is om handelsbetrekkingen tusschen die haven en Amsterdam tot stand te brengen. Verschillende voortbrengselen van Afrika werden over tusschenhavens naar hier verzonden, en in het vorige jaar kwam een schip met volle lading, regtstreeks van daar alhier aan. Thans bevindt jh. mr. *E. Testa* zich in onze stad, hoofdzakelijk met het doel den handel met Tripoli uit te breiden. Zijne veeljarige ondervinding stelt hem in staat de artikelen voor in- en uitvoer geschikt, waarvan hij een aantal monsters medegebragt, grondig te kennen. Moge deze poging van onzen onvermoeiden landgenoot met een gunstigen uitslag worden bekroond en tot voordeel en uitbreiding van handel en nijverheid bijdragen.

— De *Morgenster* zegt dat, volgens officiële berigten, in 1852 hier te lande 77 personen uit de Hervormde tot de Roomsch-Katholijke kerk overgegaan zijn, immers zoo ver het getal is bekend geworden, en dat daarentegen 389 personen uit de Roomsch-Katholijke tot de Hervormde kerk zijn overgegaan.

— Het is ons geen klein genoegen, zegt de *Volksvriend*, te kunnen berigten, dat, in het militaire kamp, eerlang te Zeyst op te rigten, op den 13den Augustus aanstaande, eene cantine zal worden geopend, waar geen sterke drank te bekomen zal zijn; zij zal geplaatst zijn in het centrum achter het 4de bataljon; — dat voorts, bij afwijking van den gewonen regel, van rijkswege aan de manschappen geen jenever zal worden geschonken, en dat aan alle cantines en marketenters op straffe verboden is, aan de manschappen eenigen sterken drank te schenken vóór elf uur des voormiddags.

Van den 27sten. De baron *Mollerus*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van den Koning der Nederlanden bij de verhevene Porte, is den 25sten Julij bij den Sultan ten gehoore ontvangen. Hij heeft zich met de Nederl. stoomkorvet *Soembing* naar het keizerlijk paleis Tcheragan begeven.

ROTTERDAM, 6 Augustus.

Een ontvanger der directe belasting uit eene naburige gemeente, die zich in de maand December j.l. uit zijne gemeente heeft verwijderd, een aanmerkelijk deficit in 's lands kas, onder zijn beheer, achterlatende en tegen wien, dien ten gevolge, bevel voor gevangenneming was verleend, is gisteren morgen door den commissaris van politie alhier aangehouden en ter beschikking van de justitie gesteld.

— Men verneemt dat gisteren per stoomboot alhier is aangebragt een kolossale levende os, komende van den Rigi in Zwitserland en wegende 3685 ponden. Dit voorbeeldeloos zware dier, dat, naar gezegd wordt, gedurende de kermis alhier zal worden ten toon gesteld, is voor eenige dagen in een der lokalen van het *Grand Hôtel des Pays-Bas* geherbergd.

GOUDA, 3 Augustus.

De werkzaamheden aan den Rijn-spoorweg, die over de geheele lengte zijn aangevangen, worden met kracht voortgezet, zoodanig dat nog voor het einde dezer maand, de aardenbaan van Utrecht tot hier geheel voltooid zal zijn.

Ofschoon het jaargetijde welligt te ver gevorderd is om alle bruggen tot Utrecht te voltooijen, zal echter nog dit jaar van een groot gedeelte der baan gebruik kunnen worden gemaakt, tot het aanvoeren van zand en andere benoodigdheden.

NIEUWE DIEP, 3 Augustus.

Heden morgen te 6 uur zeilde van deze reede Zr. Ms. fregat *Doggersbank*, kapt. *J. de Smit v. d. Broecke*, bestemd naar Vlissingen, om aldaar gezuiverd te worden van de aan boord heerschende smetstof, bekend onder den naam van hospitaals-versterf, waardoor de geringste wonde tot koud vuur overgaat.

MIDDELBURG, 5 Augustus.

Wij kunnen berigten dat, zoowel door den heer *Dirk Dronkers*, met den heer *du Bois Nihoul*, als door den heer *Gihoul van Brussel*, de vergunning is gevraagd tot den aanleg van een' spoorweg, niet van Bergen op Zoom naar Rozendaal, doch van Vlissingen naar de Duitsche grenzen, langs Bergen op Zoom, Breda, 's Hertogenbosch en Venlo, terwijl wij vernemen, dat er tusschen beide voornoemde heeren onderhandelingen zijn aangeknoopt om gezamenlijk die vergunning te verkrijgen. Men verzekert evenwel dat, mogten die onderhandelingen niet tot een gewenscht resultaat leiden, van gouvernementswege aan den eersten ontwerper van dit belangrijk plan de voorkeur zal worden gegeven.

UTRECHT, 4 Augustus.

De vereeniging *Koning en Vaderland* heeft gisteren avond naar de Tweede Kamer der Staten Generaal het adres afgezonden, reeds onderteekend door 2350 leden der onderscheiden Protestantsche kerkgenootschappen in Utrecht.

ARNHEM, 5 Augustus.

Reeds vroegtijdig had heden morgen deze stad een feestelijk aanzien. Het gemeentebestuur had de ingezetenen doen uitnoodigen, om, ter gelegenheid van het aanstaande nationale zangersfeest en inzonderheid bij de tegenwoordigheid van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, die dat feest met zijne tegenwoordigheid zoude vereeren, door het uitsteken der vlaggen, hunne belangstelling en hulde aan den dag te leggen, welke uitnoodiging algemeen genoegen verschafte en bijna niemand deed achterblijven. Het schoonste weder begunstigde den eersten feest-avond, en naar den gunstigen aanvang te beoordeelen, zal dit eerste nationale zangersfeest voor geen der vorige Nederrijnsch Nederlandsche behoeven te wijken.

ZWOLLE, 5 Augustus.

De vergadering van het Nederlandsche onderwijzers-genootschap heeft heden met groote meerderheid van stemmen besloten tot de oprigting van eene spaar- en lijfrenten-maatschappij, bestaande uit drie afdeelingen: eene spaarinrigting, eene lijfrenten-uitkeering en een ondersteunings-fonds.

Van den 6den. In de heden middag geëindigde vergadering van het Nederl. onderwijzers-genootschap is onder anderen besloten, om voor de oprigting van een gedenkteeken voor wijlen mr. *Th. van Swinderen*, waarvoor eene som, bij vrijwillige inteekening, van *f* 930,12 was bijeengebragt, een renteloos voorschot van *f* 300 te verleenen, welke de commissie voor de oprigting daarvan nog noodig oordeelde.

Behalve andere belangrijke onderwerpen, zijn vooral sommige beginselen bediscussieerd, die bij eene eventuele wet op het onderwijs, zouden moeten worden opgenomen en van wege het genootschap aan het gouvernement worden ter kennis gebragt.

Met genoegen kunnen wij berigten, dat de belangrijke rede van den hoogleeraar *P. Hofstede de Groot*, over de bemoeijing onzer natie met haar onderwijs, gisteren alhier oogenblikkelijk is ter perse gegaan en reeds dezen dag het licht zal zien.

De vriendschappelijke maaltijd is door een 80tal personen, waaronder ook de heer *Sloet tot Oldhuis* en verscheidene schoolopzieners, bijgewoond.

KAMPEN, 30 Julij.

De jaarlijksche algemeene vergadering van de Rijn- en IJssel-Stoombootmaatschappij heeft heden wederom plaats gehad. Uit het verslag van het Bestuur bleek het, dat het jaar 1852 een vrij gunstig jaar was geweest, terwijl de balans een voordeelig slot aanwees van *f* 14084,60½. Met heeft voorgesteld, deze winst (waarvan aan den directeur 4 pCt. toekomt) niet uit te deelen, maar in de zaken te behouden, ter voorziening in het gebrek aan loopend kapitaal, vooral te weeg gebragt door verliezen van vroegere jaren, welken maatregel van voorzigtigheid de vergadering heeft goedgekeurd, zonder dat zich daartegen eene enkele stem deed hooren.

HARDENBERG, 3 Augustus.

Gisteren passeerde alhier de heer commissaris des Konings in de provincie Groningen. Naar wij vernemen, begeeft zich z. h. edel gestr. heden middag naar Gramsbergen, om bij het inspecteren van de stuw tegenwoordig te zijn.

LEEUWARDEN, 6 Augustus.

Wederom zijn 17 runderen afgemaakt, door longziekte aangetast. — Totaal 8866 runderen.

— Naar wij vernemen, blijft het miltvuur nog steeds onder het rundvee in de gemeente Wijmbritseradeel heerschen. Op dit oogenblik zijn alleen onder het dorp Heeg ruim 80 runderen, 2 paarden en een schaap bij 15 veehouders aan die ziekte gestorven. Onder Hommerts en Jutrijp hebben zich ook weder gevallen voorgedaan, doch in kleiner getal. Den rijksveearts der 1ste klasse *P. van Staa* te Sneek, is door het gemeentebestuur van Wijmbritseradeel opgedragen, het noodige onderzoek in dezen bij voortduring te doen. De meeste veehouders echter weigerden, uit godsdienstige vooroordeelen, althans in den beginne, hunne runderen in behandeling te geven, hetgeen voor hen zelven echter wel het meeste nadeel opleverde, daar bij anderen, waar men in den veearts vertrouwen stelde, menig stuk vee is hersteld. De oorzaak der ziekte blijft genoemde deskundige nog altijd aan het lage en slechte drinkwater toeschrijven. De meeste slooten om de landen zitten vol modder en waterplanten en bevatten weinig water. Het binnen laten loopen van versch buitenwater is dus zeer aan te prijzen en heeft ook reeds de gunstigste uitkomsten opgeleverd.

— Dingsdag is alhier in ruim 60jarigen ouderdom overleden mr. *J. Cats, Ez.*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en vice-president van het provinciaal geregtshof van Friesland, oud-lid der Tweede Kamer en ten jare 1848 lid der dubbele Kamer van de Staten Generaal.

ASSEN, 6 Augustus.

Door h.h. Gedeputeerde Staten is gelast, dat de honden door de geheele provincie van Maandag den 8sten tot Maandag den 29sten dezer maand zullen moeten vastliggen, en zulks uit aanmerking dat zich in den laatsten tijd op onderscheidene plaatsen gevallen van vermoedelijke hondsdolheid hebben voorgedaan.

— Op Vrijdag den 19den Aug. e.k., des voormiddags om 11 uur, zal te Dieverbrug worden gehouden eene algemeene vergadering van het genootschap ter bevordering van den landbouw in deze provincie, alsmede eene tentoonstelling en keuring van vee en van andere voor den Drentschen landbouw geschikte voorwerpen.

— De Kolonist *Abraham Israel* is reeds in den nacht van den 3den op den 4den dezer aan de gevolgen van den hem in de regterzijde toegebragten steek overleden. De justitie is den 5den te Veenhuizen geweest, om de lijkschouwing en het verder onderzoek te verrigten, waaruit is gebleken, dat het mes, hetwelk tot aan het hecht is doorgedrongen, de lever heeft doorboord.

Bij deze gelegenheid maakt men de opmerking, waarom aan bedelaarskolonisten messen gelaten worden, daar deze tot de laagste en onzedelijkste klassen der maatschappij behooren, en gewoon zijn, om aan hunne booze driften en hartstogten toe te geven.

GRONINGEN, 8 Augustus.

Gisteren avond is alhier aangekomen en aan het hôtel *den Doelen* afgestapt de heer generaal-majoor A. J. Verhorst, inspecteur over het wapen der infanterie. — Dadelijk na zijne aankomst, is door het korps hoornmuzijk aan Z. H. ed. gestr. eene serenade bij fakkellicht gebragt.

— Het getal ingezetenen, welke zich ter stads secretarij hebben aangegeven om hunne huizen, winkels, fabrijken, enz., met gas te verlichten, bedroeg heden 107.

— Bij het kantongeregt, zitting houdende in politiezaken, zijn, Zaturdag den 6den Augustus veroordeelende vonnissen gewezen wegens het laten staan van een wagen op de publieke straat, tusschen zonsondergang en zonsopgang, overtr. v. art. 150 reglement van politie; — wegens nalatigheid in de vervulling hunner nabuurpligten, overtr. v. art. 352 regl. v. pol.; — wegens het niet gesloten hebben hunner tapperijen na het bepaalde uur, overtr. v. art. 160 regl. v. pol.; — wegens het laten staan van paarden zonder geleide op de publieke straat, overtr. van art. 187 regl. v. pol.; — wegens het vervoer van vuilnisstoffen langs de straten dezer gemeente na het bepaalde uur, overtr. v. art. 2 v. h. vuilnis regl. v. den 3den April 1852; — wegens het harder dan stapvoets rijden met vrachtwagens langs de straten dezer gemeente, overtr. v. art. 181 regl. v. pol., — en wegens het ten zijnen huize logeren van vreemdelingen, zonder daarvan aangifte aan het bureau van politie te hebben gedaan, overtr. v. art. 269 regl. v. politie.

— Sedert eenige dagen is men alhier werkzaam geweest met het afbreken van de steenen waterpoort, in den hoofdwal bij de Ebbingepoort, over het Boterdiep. Nadat men daarmede zoover gevorderd was, dat de gemetselde steenen boog was afgebroken, de regtopstaande muren op hunne fundamenten stonden en de wal in eene schuinsche glooijing was gegraven, is Donderdag avond l.l. de regter walmuur letterlijk in zijn geheel naar binnengezakt.

Gelukkig waren op dat oogenblik nog eenige werklieden aanwezig, die in allerijl de noodige voorzorgsmaatregelen in het werk hebben gesteld, dat de muren niet geheel hun standpunt zouden verliezen. — Thans zijn er een groot aantal werklieden bezig, om den hoofdwal nog op 2 el 50 duim van boven tot beneden in eene meer schuinsche rigting te brengen. De passage is door dit ongeval wederom voor een onbepaalden termijn gesloten, tot groote schade voor de neringdoenden, die aan het Boterdiep wonen.

— Bij Koninklijk besluit van den 4den Aug. is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Bierum, Godlinze, Holwierda, Krewert, Losdorp en Spijk, waarvan de hoofdplaats zijn zal de gemeente *Bierum*, de heer M. Frickens, thans ontvanger te Dalen.

— Op den 5den Augustus j.l. had te *Winsum* het stemmen plaats, ten einde te voorzien in de vacature, die in den raad dier gemeente was ontstaan, doordien de heer mr. Sichterman van de Brake, voor het lidmaatschap van dien raad had bedankt. Van de 120 kiezers hebben aan deze verkiezing 65 deelgenomen. Bij de opening van de stembriefjes bleek het, dat mr. Sichterman van de Brake 17 stemmen op zich had vereenigd, terwijl A. M. Smit 12 stemmen erlangde.

— Bij de herstemming voor leden van den gemeenteraad te *Leek*, zijn gekozen: P. Nanninga, K. B. Hofstée en M. V. de Boer.

Te *Suppemeer* L. J. Benes met 46 van de 58 uitgebragte stemmen.

— Wij vernemen, dat per *Derkina Titia*, kapt. van Zijp, naar Batavia zijn vertrokken de heer A. Sonius, plattelands-heelmeester te Spijk, met echtgenoot en 6 kinderen, en mejufvr. Douwes. — De heer Sonius heeft eene aanstelling als civiel geneeskundige op Java bekomen.

— Men schrijft uit *Termunten*, dat aldaar nog voortdurend bederf in de koolrapen bestaat, en tevens in de zaadplanten (zaders) der boerenkool, daar in vele zaadbuisjes of peulen witte wormpjes worden gevonden. Ook berigt men van daar, dat er zich niet alleen de ziekte in de aardappelen weder heeft vertoond, maar ook een zeker versterf in de paardeboonen.

— Uit *Wildervank* schrijft men ons van den 6den: „Gisteren avond werd er bij den logementhouder R. L. Rijkens alhier een volksfeest gehouden, eenig in zijne soort. Er had namelijk in zijnen smaakvol gelegen tuin eene illuminatie plaats, welke schier alle verwachting overtrof. Een buitengewoon talrijk opgekomen publiek verlustigde zich dan ook in het aanschouwen van deze prachtige verlichting. Begunstigd door het heerlijkste zomerweder, kon men bijna den geheelen avond aangenaam in den tuin doorbrengen, terwijl de schoonste muzijk van een wel bezet orchest, en de schoonklinkende zangstukken, door het Beneden-Wildervankster zanggezelschap uitgevoerd, als om strijd de aandacht van de aanwezigen boeide. — Lang zal deze genotrijke avond bij velen eene aangename herinnering te weeg brengen."

— Woensdag namiddag had bij den kastelein J. H. Oortjes te *Wildervank*, de aangekondigde zaklooperij plaats. Elf vlugge knapen tusschen 12 en 18 jaren hadden zich tot dezen wedloop aangegeven, en reeds op het zien van het eerste paar loopers ging een schaterend gelach van de menigte op, aangezien het niet anders vertoonde dan een wandelende zak voorzien van een levend hoofd. Vooraf was er bepaald dat aan weerszijden van den grindweg, en alzoo in het mulle zand geloopen moest worden, omdat men wel verwachtte dat de beenen niet altijd *onder* zouden blijven en men verbeeldt zich dus gemakkelijk, hoe zeer de menigte juichte wanneer een der partijen, welke wat al te schielijk vooruit wilde, het ongeluk had om het zand te moeten kussen. Nadat alzoo verscheidene goede loopers hunne kunst hadden vertoond, werd eindelijk de prijs, bestaande in een zilveren zakhorologie, behaald door Jacob Wallage, terwijl de premie, zijnde eene zware Berlijner zilveren tabaksdoos, werd behaald door Hendrik ten Cate.

— Te *Hooyezand en Martenshoek* had Donderdag l.l. de geannonceerde harddraverij plaats. Reeds vroegtijdig kwamen van alle zijden bezoekers opdagen om dit volksvermaak mede bij te wonen. De prijs bestond in twee brijlante massief zilveren kandelaars en de premie in dito tafelschel, die behaald werden door de paarden van den heer H. Eskes te Kollum, bereden door den pikeur H. Luurs van Grijpskerk; zijnde de prijs behaald door de zwarte merrie genoemd *Slim*.

— Aan de harddraverij, welke Donderdag l.l. te *Buitenpost* werd gehouden, hebben 14 paarden deelgenomen, en werd de prijs, zijnde een zware zilveren trekpot en dito melkkan, behaald door het zwarte langst. ruinpaard *de Malle Jan*, toebehoorende aan den heer A. Hartsma, van Lutjegast, bereden door den pikeur R. Boersma van Grijpskerk, terwijl de premie, zijnde eene dito tafelschel, ten deel viel aan den zwarten ruin van P. de Boer, te Leeuwarden, door den eigenaar bereden. Eene aanzienlijke menigte woonde dit volksvermaak bij.

— De harddraverij, den 6den dezer te *Noordwolde* gehouden en waaraan door 8 paarden is deelgenomen, werd door schoon weder begunstigd en door eene aanzienlijke menigte bijgewoond. De prijs, een zilveren tabaksdoos, werd behaald door het paard van den heer H. Klugkist, van Bedum, genaamd *Gloriosa*, bereden door den pikeur W. Wolters, en de premie, een fraai bewerkte zilveren horologiesleutel, door het paard van den heer S. Steenhuis, van Sint Annen, bereden door diens zoon.

— Onder het wapperen der vaderlandsche kleuren, opgeluisterd door eene keurige veldmuzijk, had Zaturdag de vroeger om het ongunstige weder uitgestelde harddraverij bij T. S. Keizer, te *Termunterzijl*, plaats. Zes schoone paarden van goeden aanleg wedijverden met lof in het strijdperk om de uitgeloofde prijzen te behalen. Eindelijk werd de strijd beslist door de vosmerrie *de Vink*, van den heer L. J. Toxeres, van Heveskes-Klooster, dat den prijs, zijnde eene extra fraaije kristallen suikervaas met een dozijn theelepeltjes, verwierf; terwijl de premie, een paar zware zilveren suikerstrooijers, verkregen werd door de graauwe schimmel genoemd *Riemke*, van den heer J. H. Dethmers, van Tuikwert; — beide door de zoons bereden.

Een talrijk publiek van hier en elders was tot dit in deze environs zoo inheemsch volksfeest zamengevloeid, terwijl ieder wat vroeger of later wèlvoldaan huiswaarts keerde.

— Bij besluit van den 5den dezer heeft Z. M. goedgevonden aan de commissiën uit de Provinciale Staten van Groningen en Friesland, belast met het gemeenschappelijk onderzoek en overweging van het plan van bedijking van een gedeelte der Lauwerzee, ontworpen door de daartoe ingestelde staatscommissie, met uitnoodiging een gemeenschappelijk verslag en voorstel aan de Staten in hunne aanstaande wintervergadering uit te brengen, magtiging te verleenen om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten.

— Z. M. de Koning heeft den 4den dezer een besluit genomen, houdende, dat, vermits het noodzakelijk is, dat zij, die eenen akademischen graad verlangen te bekomen, tot het aanhooren van hooger onderwijs behoorlijk zijn voorbereid; — dat, door de opheffing van het in den jare 1845 ingesteld examen, de noodige waarborg te dien aanzien ontbreekt, en dat, in afwachting van eene eindregeling van de zaken van het hooger onderwijs, reeds dadelijk daarin moet worden voorzien, — na den eersten September 1853 niemand tot het examen in de wiskunde, voorgeschreven bij de art. 4—6 van het kon. besluit van Sept. 1826, zal worden toegelaten, dan op vertoon van het bewijs, dat hij aan eene Latijnsche-school of gymnasium de studiën tot het einde met vrucht heeft volbragt. Bij ontstentenis van dergelijk bewijs, is hij gehouden een openbaar examen af te leggen voor de letterkundige faculteit aan eene der hoogescholen, bijgestaan door den hoogleeraar in de wiskunde, en kan hij, afgewezen wordende, niet dan na verloop van een jaar tot dat examen worden toegelaten, van welke afwijzing dan kennis wordt gegeven aan de faculteiten der andere hoogescholen.

Deze bepalingen zijn echter niet van toepassing op de studenten in de geneeskunde, en in de wis- en natuurkunde, die vóór den 1sten October 1851 op de rol der studenten aan eene der hoogescholen, of der athenaea van Amsterdam en Deventer zijn ingeschreven.

— De vereeniging van volksvlijt te *Amsterdam* gevestigd, onder bescherming van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden en onder directie van de heeren dr. S. Sarphati, prof. S. Bleekrode, dr. W. C. H. Staring, S. H. Orobio de Castro en mr. J. A. van Eijk, zal onder medewerking van het bestuur der maatschappij tot bevordering der bouwkunst, met den 29sten Augustus e.k. te Amsterdam, eene tentoonstelling van bouw-materialen houden, waarvan het programma bereids is verzonden en verkrijgbaar gesteld bij hare correspondenten. De tentoonstelling zal bestaan uit de volgende voorwerpen: *a*) alle materialen de bouwkunst betreffende, zoowel in ruwen als in bewerkten staat; — *b*) bouwkundige ornamenten, onverschillig van welke grondstof vervaardigd; — *c*) stoffen of voorwerpen, dienende tot aftimmering en versiering van gebouwen; — *d*) werktuigen, inrigtingen of derzelver modellen en teekeningen, dienende tot het maken en uitvoeren van bouwstoffen en bouwwerken.

Het aantal uitgeloofde medailles is voor ieder der vier hoofd-afdeelingen 1 gouden, 10 zilveren en 20 bronzen. Door Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, beschermheer der vereeniging, zijn daarenboven eenige gouden en zilveren medailles voor hier te lande vervaardigde voorwerpen beschikbaar gesteld.

Aan de Utrechtsche hoogeschool waren op den 31sten Dec. studerende:

	albier	elders	totaal
in de godgeleerdheid	207	11	218
„ „ regtsgeleerdheid	194	43	237
„ „ geneeskunde	58	30	88
„ „ letterkunde en wijsbegeerte	8	7	15
„ „ wis en natuurkunde	16	„	16
	483	91	574.

Drainage van wegen.

Wij vestigen de aandacht van alle gewestelijke- en gemeentelijke besturen, zoo mede van alle heeren ingenieurs van 's rijks waterstaat, als meer bijzonder met het toezigt over de *wegen* belast, op een, ook voor ons land, zeer belangrijk vertoog, hetwelk in het te Luik uitkomende *Journal d'Agriculture pratique enz.*, *5den jaargang*, *November* 1852, onder de hoofdredactie van den hoogleeraar Ch. Morren, wordt aangetroffen.

In dat lezenswaardig en zaakkundig stuk betoogt namelijk de kundige heer Bassompierre-Sewrin, ingenieur der bruggen en wegen in België, het nut, om *tot verbetering der afwatering of doorzakking van het water*, waardoor zoo vele *wegen* niet zelden geheel onbruikbaar worden, gebruik te maken van het stelsel van *drainering* of het leggen van *droogbuizen* van *gebakken aarde*, waardoor èn bij den aanleg èn bij het onderhoud niet alleen eene aanzienlijke verbetering, maar ook eene belangrijke besparing van kosten zoude worden verkregen. Gemeld stelsel, naar het oordeel van den geachten inzender, allezins vatbaar schijnende, om zoowel op *kei-*, *klinker-*, *grind-* als *gewone klei- en zandwegen*, hetzij reeds bestaande of nog daar te stellen, te worden toegepast, zoo achtte hij zich verpligt, door middel van dat blad de overweging van hetzelve, vooral aan de wereldberoemde waterbouwkundigen en alle verdere belanghebbenden te moeten aanbevelen, en zulks te meer, daar, zoo het stelsel inderdaad proefhoudende bevonden wordt, dit eenen hoogstgewigtigen gunstigen invloed zoude kunnen uitoefenen op de *Nederlandsche pannen- en pottenbakkerijen*, die toch wel even goed als onze overzeesche naburen in staat zullen zijn, om de noodige gebakken *aarden buizen* te vervaardigen, van welke het nut ook door den vaderlandschen landbouw meer en meer schijnt te worden ingezien, en welker gebruik ongetwijfeld bij verdere meer algemeene bekendheid dus ook aanzienlijk zoude kunnen toenemen.

Proeven met de inënting der longziekte in Italië.

Het Sardinische regeringsblad behelst een rapport van eene commissie, die belast was met de beproeving van het in België door den heer Willems uitgevonden middel, tot behoeding van het rundvee tegen de longziekte. Het stuk is onderteekend door twee gunstig bekende leeraren van de staats-veeartsenschool; zonder eene stellige uitspraak te willen doen over de waarde der inënting, voeren zij onderscheiden feiten aan, die tot aanbeveling derzelve strekken; veel hangt huns oordeels af van de omstandigheden, waaronder de inënting plaats heeft; wordt zij met de noodige voorzorgen en tijdig toegepast, dan heeft zij volgens hen eene heilzame werking. Zij hebben opgemerkt, dat de inënting geen gevolg heeft bij runderen, die reeds aan de longziekte geleden hebben, en dat de ingeënte runderen gemakkelijker dan anderen kunnen worden gevet.

HARDDRAVERIJEN.

11 Augustus. Te *Nieuw-Buinen*. Prijs: een fraai met Berlijner zilver gemonteerd chaisgereide; premie: een dito pikeurs hoofdstel met dek en gordel.

11 Augustus. Te *Dronrijp* (Friesland). Prijs: twee extra fraaije, met berlijnsch zilver gemonteerde gereiden en twee dito hoofdstellen.

20 Augustus. Te *Twijzel* (Friesland). Een prijs ter waarde van *f* 50 en eene premie ter waarde van *f* 20.

22 Augustus. Te *Balk* (Friesland). Prijs: Een zware zilveren tabakspot en dito komfoor of 70 gulden.

15 September. Te *Veendam*. Prijzen nader te bepalen.

Kerk- en Schoolnieuws.

Door het provinciaal kerkbestuur van Drenthe zijn tot de predikdienst toegelaten *H. G. Braam*, doctor in de godgeleerdheid, en *N. H. Kuiper*, kandidaat in de godgeleerdheid, beide van Groningen.

Den 3den en 4den dezer zijn door het prov. kerkbestuur van Noordbrabant geëxamineerd en tot de predikdienst toegelaten, de kandidaten *van Borssum Waalkes*, *G. Boer* en dr. *E. Laurillard*.

Schiedam, 1 Augustus. Door den breeden kerkeraad der Herv. gemeente alhier, is heden uit het vroeger medegedeeld zestal, het volgende drietal van predikanten geformeerd: d.d. *H. Steenberg*, te Dirksland; *G. L. van Loon*, te Edam, en *J. Hooykaas Herderschee*, te Nijmegen, en daaruit onmiddellijk beroepen ds. *H. Steenberg*, predikant te Dirksland.

– Tot predikant bij de Hervormde gemeente te Monnikkendam is beroepen ds. *W. Kraaijenbelt*, thans te Overschie.

– Te Wijhe is beroepen ds. *L. van Dijk*, te Zevenhuizen.

– De kandidaat *Tiele* heeft het beroep tot pred. bij de Remonstr. Geref. gemeente te Moordrecht aangenomen en voor dat naar Zevenhuizen bedankt.

– Wij vernemen dat de wel-eerw. heer *A. B. Hagen*, predikant te Heinkenszand, met primo November zijn emeritaat aangevraagd heeft.

Hoogeveen, 4 Aug. Naar men verneemt, heeft de plaatselijke schoolcommissie alhier, aan den raad als de meest bekwaamste der sollicitanten naar de vakante school van wijlen *L. Berkenbosch* alhier, aanbevolen: *A. Feis*, te Rottum; *G. Fokkens*, te Veendam; *A. Severwien*, te Gasselter-Nieuwemond; *L. Steenbergen*, te Meppel; *A. L. Limburg*, van 't Zandt, en *K. Swart*, te Uffelte.

Volgens een geloofwaardig berigt, heeft de raad der gemeente Hoogeveen, prov. Drenthe, geweigerd te teekenen het door den heer P. Hofstede Crul, schoolopziener, te Meppel gemaakte proces-verbaal van het vergelijkend examen te Hoogeveen, gehouden den 22sten Julij l.l., voor een' vakanten schoolonderwijzerspost ter laatstgenoemde plaats.

Correspondentie.

M., een contribuërend lid der gemeente en voorstander van predikatiën, vraagt aan het Israëlietisch kerkbestuur, hoe het komt, dat de weleerw. z. gel. heer dr. Jacob Rosenberg slechts *éénmaal* in de maand preekt, en niet, zoo als elders, wekelijks.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van Bolhuis Hoitsema.

ningsbergen; den 3den *de Groot* Margaretha Gesiena, van Nerva. — Te Goole den 2 Aug., *Colle* Jonge Pieter, van Rostock; den 3den *Bakker* Catharina, van Galatz.

Binnengekomen te Brake den 25 Julij, kapit. *van der Zee* Jonge Albert, v. Antwerpen. — Te Swinemunde den 30 Julij, *de Boer* Sap Thelina, v. Petersburg; den 31sten *de Jonge* Ida, v. Antwerpen; *Gort* Vriendschap, v. Antwerpen. — Te Dantzig den 30 Julij, *Stuitje* Catharina Luitgarda, v. Harburg; *Mulder* Jonge Hendrik, v. Newcastle; den 31sten *Mandema* Gezina, v. Delfzijl. — Te Archangel den 18 Julij, *de Haan* Agneta Juliana, v. Harburg; *de Vries* Elizabeth en den 19den *Huizenga* Margaretha, beide v. Londen. — Te Gothenburg den 26 Julij, *Edema* Margaretha Gezina, v. Randers. — Te Randers den 27 Julij, *Bultje* Sjouke Boon, v. Stettin. — Te Holtenau den 29 Julij, *Gort* Frouwina Steenhuizen, v. Memel n. Spalding; *Scholtens* Hinderika, v. Colberg n. Amsterdam; den 30sten *de Haan* Anna Jantina, v. Riga n. Groningen; *de Jonge* Annegina, v. Hadersleben n. Londen. — Het Eider-kanaal gepasseerd den 28 Julij, *de Jonge* Ida, n. Siettin; den 29sten *van Sluis* Tjakkina, n. Nyborg; *Meijer* Alida, n. Memel; den 30sten *de Vries* Twee Gebroeders, n. Londen; *Lukkien* Margaretha Wilhelmina, n. Stettin; den 1 Aug. *Douwes* Klasina Maria, n. Nerva.

Binnengekomen te Hamburg den 4 Aug., kapit. *Fenenga* Wilmina Catharina, van Stockholm; den 5den *Schoemaker* Tweelingen, van Dantzig. — Te Bremerhaven den 3 Aug., *Gnodde* Jonge Jan, van Newcastle. — Te Cuxhaven den 2 Aug., *Sluiter* Jacomina, van Amsterdam naar Stettin; *Pekelder* Beerendina, van Elbing n. Rotterdam; *Kramer* Rensina, van Lubeck naar Groningen; *Waterborg* Fokkina, van Svendborg naar Londen; *Tuntelder* Christina Christina, van Holtenau naar Londen; allen wegens tegenwin. — Te Wolgast den 29 Julij, *Kok* Aastroom, van Amsterdam naar Stettin. — Te Memel den 31 Julij, *Visser* Ymkje Visser, van Harlingen. — Te Dantzig den 2 Aug., *Banting* Marchina, van Koppenhage. — Te Pillau den 2 Aug., *de Winter* Catharina, van Sunderland; *Peper* Fennegina, van Altona. — Te Bolderaa den 1 Aug., *Kammenga* Olbambt, van Schiedam; *Mulder* Alida, van Amsterdam; *Wielema* Drie Vrienden, van Londen. — Te Archangel den 20 Julij, *Mooi* Tiessina, den 21sten *Kolkman* Geertruida Margaretha en *Nenneboog* Zeester, alle 3 van Amsterdam; *van Duinen* Aikanna Elisabeth, v. Rotterdam; *van Calker* Christina Jacoba, van Liverpool; den 22sten *Vaalman* Aurora, van Groningen. — Te Croonstad den 27 Julij, *Boomgaard* Margaretha, van Nerva. — Te Holtenau den 1 Aug., *de Boer* Petronella, van Hadersleben naar Antwerpen; den 3den *Pekeler* Jacoba Johanna, van Gravenstein naar Rouan. — Te Tonningen den 31 Julij, *Oostra* Annechiena, v. Hartlepool n. Rendsburh.

Binnengekomen te Texel den 6 Aug., kapit. *Doewes* Harmonie, van Archangel. — In het Vlie den 5 Aug., *Visser* Vriendschap, van Windau; *de Weerd* Groot Lankum, *Mulder* Vriendschap en *Bakkering* Catharina, alle 3 van Petersburg; *Wijkmeijer* Anna, van Riga; *Huges* Johan Gerhard, van Dantzig. — Te Brielle den 6 Aug., *Knooihuizen* Annechina Bouwina, van Riga. — Te Corfu den 29 Julij, *Koster* Zeeploeg, van Rotterdam. — Te Londen den 4 Aug., *Mulder* Vrouw Jantina, van Stettin. — Bij Deal den 2 Aug., *van der Veer* Wilhelmina Catharina, van Amsterdam naar Suriname; den 3den *Prak* Rensina, van Riga naar Bristol. — Te Wisbeach den 4 Julij, *Beekman* Alida, van Memel.

Zeilklaar te Londen den 2 Aug., kapit. *Koops* Vr. Grietje, naar Amsterdam; den 3den *Faber* Twee Vrienden, naar Petersburg. — Te North Shields den 3 Aug., *Balk* Leonora Johanna en *Meeter* Vertrouwen, beide naar Croonstad. — Te Stockholm den 30 Julij, *Duintjer* Friso, naar Holland.

Zeilklaar te Londen den 4 Aug., kapit. *Konterman* Vr. Renske, naar Hamburg; *Stenders* Vriendschap en *de Groot* Twee Zusters, beide naar Workum.

In lading te Londen den 3 Aug., kapit. *Brouwer* Harmina Neperus, naar Riga. — Te Liverpool den 2 Aug., *Duintjer* Catharina, naar Rotterdam; den 3den *de Vries* Jantina, naar Petersburg. — Te Stockholm den 29 Julij, *Emmelkamp* Annegina, n. de Noordzee.

In lading te Londen den 5 Aug., kapit. *Bakker* Triton, naar Galatz; *Kramer* Harmonie, naar Petersburg. — Te Liverpool den 4 Aug., *Hofkamp* Hortense, naar Antwerpen.

Vertrokken van Amsterdam den 2 Aug., kapit. *Hazewinkel* Cornelia, naar Padang; den 3den *Velt* Engelina, naar Riga; *Ellens* Lammegonda Margonda, naar Hammerfest; den 4den [illegible] Giezen, naar Stettin. — Van Texel den 3 Aug., *van Zijp* Derkina Titia, naar Batavia; *Lutje* Jacoba Christina, naar Messina; *van der Kolk* Dorothea, naar Londen; den 4den *Zijlstra* Mentor, *Mulder* Straat Baly en *Mooy* Nijverheid, alle 3 naar Batavia; *Koning* Gesiena Jantina, naar Venetien; *Zeilinga* Agatha, naar Livorno; *Visser* Catharina, naar Bordeaux; den 5den *Wijgers* Amicitia, naar Messina; *Visser* Hoop, naar Londen. — Uit het Vlie den 2 Aug., *de Boer* Drie Gezusters, naar Riga; *Cappen* Neptunus, naar Oudsoen; *Helmers* 4 Gezusters, naar Christiansand; den 4den *Blijstra* Concordia, naar Frederikstad. — Van Helvoet den 3 Aug., *Schaap* Menado, naar Batavia; *Schaap* Courier, naar Marseille; *Goosens* Cornelia, naar Landerneau; den 4den *Lindeman* Kenau Hasselaar, naar Londen. — Van Cadix den 22 Julij, *Hazewinkel* Delia, naar Cardiff. — Van Deal den 2 Aug., *Schreuder* Jantina Roelina, naar Adria. — Van Falmouth den 31 Julij, *Mulder* Hiskea, naar Carthagena; den 1 Aug., *Schut* Gesina, naar Londen. — Van Fowey den 31 Julij, *Voogd* Johannes, naar Duinkerken. — Van Liverpool den 2 Aug., *Voorzee* Geertruida Hendrika, naar Galatz.

Vertrokken van Hadersleben den 28 Julij, kapit. *de Jonge* Annegina, n. Londen; den 29sten *de Boer* Jantina Petronella, n. Antwerpen. — Van Kiel den 1 Aug., *Kramer* Anna Christina, n. Rostock. — Van Warnemunde den 1 Aug., *Blaak* Jantina, n. Antwerpen. — Van Dantzig den 30 Julij, *de Groot* Concordia, n. Amsterdam; *Pluktje* Tetsia, n. Bremen; *Waterborg* Fennechina en *Bontekoe* Vr. Geertruida, beide n. Londen. — Van Koppenhage den 29 Julij, *Banting* Margina, n. Dantzig. — Van Aarhuus den 26 Julij, *Jonker* Sieberlina, n. Antwerpen.

Vertrokken van Hamburg den 3 Aug., kapit. *Scholtens* Grietje, naar Petersburg. — Van Bremerhaven den 2 Aug., *de Jonge* Alida Gesina, naar Leer; den 3den *Hut* Marchina Margaretha, naar Koningsbergen; *Stuitje* Jochemina en *Krook* Eensgezindheid, beide naar Amsterdam; den 4den *Pik* Catharina Harmina, n. Londen.; *Stenger* Vriendschap, naar North Shields. — Van Cuxhaven den 3 Aug., *Topzand* Hopende Zeeman, van Lubeck naar Antwerpen; *Botje* Sara, naar Petersburg. — Van Koppenhage den 1 Aug., *van der Zwaag* Menschlievendheid, naar de Oostzee. — Van Libau den 19 Julij, *de Jonge* Castor, *Reinders* Jacoba Gesina en *Huizing* Geertruida, alle 3 naar Holland. — Van Croonstad den 26 Julij, *Breeland* Gesina Hendrika, naar Sunderland. — Van Bolderaa den 31 Julij, *Visser* Eensgezindheid, *Nieboer* Maria, *Engelsman* Dina Marchina en *de Groot* Jacoba, alle 4 naar Elseneur; *Sap* Emma Maria, naar Londen. — Van Archangel den 20 Julij, *Molema* Paulus, n. Schiedam; den 21sten *Mulder* Wendelina en den 22sten *Drent* Tjapco Schuringa, beide naar Amsterdam; *Post* Drie Johannes, n. Schiedam; *Jonker* Saramacca, naar Bntwerpen; *Diggelaar* Janus, naar Londen; den 23sten *van der Wall* Geerdina en *Schaap* Frederik, beide naar Amsterdam; *Wijkmeijer* Margaretha, naar Rotterdam; *Aden* Concordia, naar Londen. — Van Tonningen den 30 Julij, *Riensema* Goede Verwachting, naar Schulperzijl; den 1 Aug., *Poppen* Nanni Johanna en *Mugge* Martha, beide naar Amsterdam; *Valomstra* Vrouw Alida, naar Kampen. — De Grootte Belt gepasseerd den 1 Aug., *Mulder* Anna Elisabeth, van Londen naar Stettin. — Het Eider-kanaal gepasseerd den 1 Aug., *van Dijk* Eva Hendrika, n. Hadersleben; den 2den *Peters* Etta Hendrika, n. Delft; den 3den *Wiers* Okkolina, n. Straalsund; *de Jonge* Annechina, n. Londen; *Heikens* Juffer Grietje, n. Bandholm; *Scholtens* Maria, n. Straalsund; *de Haan* Jantina Gesiena, n. Rouan; *Panjer* Gesina, n. Londen; *Scholtens* Hendrika, n. Amsterdam; *Gort jr.* Frouwina Steenhuizen, n. Spalding; den 4den *de Haan* Anna Jantina, n. Groningen; *Pruim* Dageraad, n. Koningsbergen; *Zoeler* Catharina, n. Harlingen.

Vertrokken van Maassluis den 6 Aug., kapit. *Blouw* Gesina, n. Dublin. — Van Swansea den 4 Aug., *Oldenburger* Astrea, naar Lissabon. — Van Queenstown den 3 Aug., *Oldendorp* Ludolf Theodorus, naar Duinkerken. — Van Warkworth den 4 Aug., *Mulder* Hendrik en Ubbo, naar Riga.

ZOUTKAMP, 7 Aug. Binnengekomen kapit. *de Jonge* Jantina, van Noorwegen.

Zeilklaar kapit *Hangelbroek* Magrietha, n. Noorwegen; *Menholst* Imelina, n. Bremen.

OOSTMAHORN, 7 Aug. Vertrokken den 4 Aug., kapit. *Pluktje* Hermanna Henderika, van Groningen naar Riga.

Zeilklaar kapit. *Bernardus* Agatha Henderika, n. Riga, *Visser* Anna Sophia, n. Newcastle, *Astuling* Docthea Christina, n. Petersburg, *Flik* Meika, n. Gloucester, *Meppen* Wubbina Venema, n. Oudsoen, *Vlas* Hinderika, n. Noorwegen, alle 6 van Groningen

DELFZIJL, 7 Aug. Binnengekomen den 1 Aug., kapit. *Slik* de Hoop en den 2den *Hilbrandts* de Vr. Maria, beide v. Emden n. Amsterdam; *Oetzes* de Hoop, v. Emden; *Geltes* de Twee Gezusters, v. Bremen; den 3den *Schreuder* Sylyna Titia, v. Frederikstad; den 5den *van der Molen* Jantiena, v. Emden; *Tent* Goede Verwachting, v. Horzens n. Amsterdam, als bijlegger om order; *Pot* Benske, v. Laurwich; *Kramer* Pietertje, v. Bremen.

Vertrokken den 1 Aug., kapit. *Kort* Petronella, n. Riga; *Bolmeijer* Uit Vriendschap en den 2den *Visser* de Vr. Luppina, beide n. Leer; den 3den *Pomper* Margaretha, n. Riga; *Molenkamp* Aaltje, n. Leer; den 4den *Barghoorn* de Vr. Trientje, n. Emden; den 5den *Pronk* Harmanna, n. Leer; den 6den *Polee* Reina Arendina, n. Noorwegen; *Stuitje* de Jonge Maria, n. Emden.

TERMUNTERZIJL, 7 Aug. Binnengekomen den 2 Aug., kapit. *Deters* de Vr. Janna, v. Leer; den 5den *Burman* de Vr. Geziena en den 6den *Bakker* de Hoop, beide v. Oldenburg; *de Vries* de Vr. Anna, v. Norden.

Vertrokken den 2 Aug., kapit. *Burman* Geziena, n. Leer; den 6den *van der Molen* Jantiena, n. Emden; den 5den *Busker* Gietina, n. Oldersum; den 6den *Pasman* de Vr. Elisabeth, n. Leer; *Riepma* Agatha, n. Noorwegen.

Zeilklaar den 7 Aug., kapit. *Scheppers* de Eendragt, n. Noorwegen

HARLINGEN, 6 Aug. Binnengekomen den 4 Aug., kapit. *Siccama* Eelje, v. Dantzig; den 5den *Munneke* Baudina, v. Newcastle; *Prins* Roelfina, v. Memel; den 6den *de Boer* Johannes, v. Nerva; *de Grooth* Arendina, v. Christiansand.

Vertrokken den 5 Aug., kapit. *Knol* Zeelust, n. Noorwegen; *Bakker* Vr. Anna, n. Denemarken.

'S GRAVENHAGE, 5 Aug. Volgens een berigt van Zijner Majest. consul te Santa Cruz op Teneriffe, zijn, vermits de havens der Canarische eilanden tot vrijhavens zijn verklaard, en er zich aldaar geene douanes noch tolhuizen bevinden, de kapiteins der naar die eilanden bestemde schepen geenszins verpligt van de Spaansche consuls certificaten, hunne lading betreffende, te erlangen, en is het voldoende dat de kapiteins hunne gezondheidspassen door gezegde consuls laten viseren.

LISSABON, 29 Julij. Het schip Concordia, kapit. *Pekelder*, van Marseille naar Falmouth, is den 26sten dezer wegens gebrek aan water, alhier binnengeloopen, doch heeft heden de reis weder voortgezet.

ELSENEUR, 1 Aug. De Holl. schooner Eppien, kapit. *Potjewijd*, is den 30 Julij, met de inventaris, voor 3015 Rth. verkocht. — De kof Margaretha Elisabeth, kapit. *Hoff*, met hout van Riga naar Amsterdam bestemd, kwam hier gisteren avond lek in de haven aan.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

29 Julij. Holscher, Vijf Gebroed., v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
Coerkamp, Gebr. Coerk., v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
Bakker, Alexander, v. Amst. n. Petersb., m. cement.
Klein, Daniel en Wilco, v. Amst. n. Riga, m. ballast.
Lindeboom, Gesina, v. Hamburg n. Petersb., m. stukgoed.
Pot, Vriesland, v. Torrevieja n. Riga, m. zout.
Hoff, Margaretha Elizab., v. Riga n. Amsterd., m. planken.
Slinger, Gesina, v. Dantzig n. Rouan, m. hout.
Muggenborg, Agneta, v. Schiedam n. Riga, m. ballast.
de Boer, Jantina, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
Eefting, Hermanna, v. Nerva n. Londen, m. vlas.
Bieze, Vriendschap, v. Dantzig n. Amsterdam, m. tarwe.
Boon, Jacoba Hazewinkel, v. Newc. n. Petersb., m. steenk.
Ekamp, Welvaart, v. Stettin n. Newcastle, m. tarwe.
30 —— Mulder, Marchina, v. Stavanger n. Petersb., m. harings.
de Boer, Neptunus, v. Koningsb. n. Hull, m. lijnzaad.
31 —— Bakker, Jonge Tijs, v. Koningsb. n. Goole, m. tarwe.
Scholten, Elsiena Catharina, v. Stockholm n. Dendermond.
Heins, Vrouwina Margr., v. Holbeck n. de Oostzee, m. ball.
Hazewinkel, Roelf Giezen, jr., v. Lissab. n. Petersb., m. olij.
Wever, Elizabeth Maria, v. Riga n. Harlingen, m. hout.
Potjer, Inske Wildervank, v. Triest n. Petersb., m. olie.
Helmers, Stad en Lande, v. Harlingen, m. dakpannen.
1 Aug. Klunder, Joh. Lindhorst, v. Livorno n. Croonstad, m. steenk.
Duintjer, Elsina, v. Windau n. de Maas, m. rogge.
v. d. Wall, Frouwkje, v. Amst. n. Dantzig, m. stukgoed.
Boiten, Fossiena Siers, v. Amst. n. Koningsb., m. stukgoed.
Dik, Meinkiena, v. Dantzig n. Amst., m. hout.
2 —— Blaak, Jantina, v. Rostock n. Antwerpen, m. tarwe.
Nieting, Catharina, v. Harlingen n. Umea.
3 —— Top, Clasina Margaretha, v. Hull n. Memel, m. steenkool.
de Jonge, Margaretha, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.

De Wind den 29 Julij W.Z.W., W., W.N.W., den 30sten Z.W., W.Z.W.; den 31sten W.Z.W., W.N.W.; den 1 Aug. W., N.W., W.N.W.; den 2den Z.W., W.N.W.; den 3den Z.W., W.N.W.; den 4den W.N.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

Volgens eene mededeeling van Zr. Ms. gezantschap te Konstantinopel, zijn [illegible], wegens het groot gebrek aan onbevrachte schepen, de vrachten buitengewoon gestegen. [illegible] blijven voortdurend de voorkeur behouden van de vaart op Galatz. Aldaar en in de omstreken zijn de vrachten ook gestegen, zoodat er laatstelijk tot 18½ sh. per quarter naar Engeland geboden werd. Van Odessa naar Groot-Brittanje biedt men 14 sh. 6 d., van de zee van Azof 16 à 17 sh., van den Donau 18 à 18½ sh., van Konstantinopel 12 sh., en bovendien nog 10 pCt. van elke der gemelde plaatsen naar het vasteland. Men wenscht, dat de Nederlandsche schepen van deze zoo voordeelige vrachten gebruik maken. Er zouden terstond onderscheidene schepen, tegen 12 sh. per quarter, met granen kunnen worden bevracht naar het Noorden.

GRONINGEN, 5 Aug. Bevracht van Petersburg op hier terug tot *f* 39 met 15 pCt. per uitlev. last Lijnzaad; op Amst. tot *f* 40 met 15 pCt.

Naar Amsterdam op de Zaan is de laatste bevrachting geweest voor 22 last Gerst *f* 90 in eens af.

MEMEL, 30 Julij. Naar Dundee 50 sh. per ton vlas, Devonpoint 27 sh. per load, Hull 600 £ voor een schip van circa 500 load, Grimsbij of Hull 440 £ voor een schip van 170 normaallast.

STETTIN, 1 Aug. Naar Schotland 4 sh. 9 d., de Oostkust van Engeland en Hull 5 sh. 6 d., Londen 5 sh. 6 d., 6 sh. à 5 sh. 9 d. per qr. tarwe, Newcastle 22 sh. 6 d., Hull 24 sh. per vuren balken, Hull 15 sh. per zink; de Kolenhavens 24 sh. 6 d. voor eiken hout.

DANTZIG, 1 Aug. De aangekomene schepen zijn grootendeels weder bevracht; toegestaan 8 sh. 2 d. per qr. tarwe naar Rouen en *f* 28 per roggelast naar Amsterdam.

PILLAU, 1 Aug. De vrachtprijzen zijn weder gestegen; om in Koningsbergen te laden naar Amsterdam *f* 28 à *f* 30, de Maas *f* 29 en *f* 30, Antwerpen *f* 32 per last rogge of zaad, Hull 5 sh. 2 à 3 d., Plymouth 6 sh. per qr. tarwe.

BERGEN, 29 Julij. Naar Petersburg *f* 22, Riga *f* 9 à *f* 11 met 15 pCt. per last, Holland 30 st. en 15 pCt. per last.

PETERSBURG, 28 Julij. Naar Amsterdam *f* 45, Rotterdam *f* 47, Antwerpen *f* 48 per last zwaar goed, Amsterdam en Rotterdam *f* 40 per last rogge.

RIGA, 30 Julij. Naar de Zaan *f* 38 en *f* 1 per last lijnzaad, de Maas *f* 38 en *f* 1 per last rogge, hennep en vlas, Londen en Hull 5 sh. 6 d. voor lijnzaad, 5 sh. voor haver.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN. 5 *Augustus*.

TARWE.			Zw. Zand	66 ℔	*f* 6,80	Bl. Voer	38 ℔	*f* 3 20
Oude	70 ℔	*f* 8,75	Veen	66 »	» 6 60	»	40 »	» 3,35
N. Oml.	68 »	» 8,40	»	68 »	» 6,90	Zw. Voer	36 »	» 3,00
»	70 »	» 8,90	GERST.			»	38 »	» 3,15
»	72 »	» 9,30	N. Winter	54 ℔	*f* 4,70	»	40 »	» 3,30
» Old.	68 »	» 7,95	»	56 »	» 5,10	BOONEN.		
» »	70 »	» 8,45	»	58 »	» 5,40	Paardeb. *f* 6,75 *f* 7,25		
» »	72 »	» 8,95	Zomer	58 »	» 5,25	ZADEN, ENZ.		
» »		» »	»		» »	Gr. Gortp. m. *f* 8 60,75		
ROGGE.			Knobbe	60 »	»	Par. 100 N. ℔ *f* 11,50 *f* 15		
Inl.	64 ℔	*f* 6,40	»	62 »	»	Old. Koolz. *f* 11 tot *f* 12		
» »	66 »	» 6,80	HAVER.					
» »	68 »	» 7,20	Dikke	38 ℔	*f* 2,90	Oml. dito		
» »	70 »	» 7,60	»	40 »	» 3,10	Oostfr. dito *f* 12,50,80		
» »		» »	»	42 »	» 3,20	G. Mosterdz. v. *f* tot *f*		
BOEKWEIT.			»	44 »	» 3,40	Raapolie p. v. *f* 38½		
Gr. Zd.	64 ℔	*f* 6,50	»	46 »	» 3,55	Prijs der Boter.		
» »	66 »	» 6,90	»	48 »	» 3,65	1ste soort ½ ton *f* 34		
» »	68 »	» 7,20	»	50 »	» 3,80			a *f* 34½
			Bl. Voer	36 »	» 3 05	2de » » » *f* 32		
								a *f* 32½

Tarwe stil en tot vorige prijzen met geringe kooplust. — Rogge en Boekweit prijshoudend. — Nieuwe Winter-Gerst als genoteerd aan pelderijen verkocht. — Dikke Haver minder begeerd, en niet dan lager te plaatsen. Voersoorten gezocht tot ruim vorige prijzen. — Boonen prijshoudend. — Er waren eenige klusjes N. Koolzaad ter markt, welke tot genoteerde prijzen traag afgingen. — Gort prijshoudend. — Raapolij wel zoo aangenaam.

ROTTERDAM, 4 *Augustus*. Tarwe: 153, 155 ℔ witb. Pools. *f* 345, *f* 355; 156 ℔ Meursche *f* 340; 154 ℔ o. r. Nassaud. *f* 340. — Rogge: in entr. 146 ℔ Galatz *f* 210; voorts in cons. 146 ℔ Odessa *f* 217; 145 ℔ Eupatoria *f* 212; 142, 145 ℔ Archang. *f* 210, *f* 220; 143 ℔ Petersb. te Delfshaven *f* 210. — Gerst: 131 ℔ Libau te Delfshaven *f* 216. — Boekweit: op 140 ℔ Fransche *f* 175, *f* 178, *f* 183, *f* 185.

AMSTERDAM, 5 *Augustus*. Tarwe ruim prijsh.: 128 ℔ witb. Poolsche *f* 358; 128 ℔ j. b. dito *f* 350; 127 ℔ witb. dito *f* 355; 129 ℔ Rost. *f* 340; 126 ℔ o. b. Pools. *f* 327; 128 ℔ Norder *f* 310; 129 ℔ Gron. *f* 310. — Rogge iets hooger verkocht. In entr.: 119 ℔ n. Petersb. *f* 208; 116 n. Riga *f* 194. In cons.: 121 ℔ Pruis. *f* 225; 123 p. Odessa *f* 225; 115 ℔ o. gedr. *f* 296. — Boekweit prijshoudend: 120, 123 ℔ Holsteinsch *f* 219, *f* 228.

Koolzaad 1 p. vl. hooger; op 9 vat in Sept. en Oct. 69½ p. vl. — Lijnzaad prijsh.: 112, 113 ℔ Taganrok *f* 327½. — Raapolie dadelijk iets hooger, op levering van het najaar weder williger; op 6/w. *f* 38; Vlieg *f* 37; Sept. *f* 37,75; Oct. *f* 38,75 a 50 a 75; Nov. *f* 39 a *f* 38,75 a *f* 39; Dec. *f* 39,25; Mei 1854 *f* 39,50 a 25 — *f* 39,25. — Lijnolie hooger betaald: op 6/w. *f* 33; vlieg. *f* 32. — Hennepolie op 6/w. *f* 38,50; vlieg. *f* 37,50.

LONDEN, 1 *Augustus*. Boter weder 2 sh. gedaald: beste Vriesche 98 à 100 sh. De markt opent heden loom en 2 à 4 sh. lager voor vatboter en 1 sh. per dozijn lager voor stukken. Vorige week werden aangevoerd: 4208 v. van Harlingen, 74 v. van Hamburg, 811 v. van Havre, 692 v. van Rotterdam, 153 v. van Ostende, 86 v. van Leer en 10 v. van Antwerpen.

LONDEN, 3 *Augustus*. Het weder blijft gunstig voor den oogst. Sedert Maandag was de aanvoer van vreemde Tarwe zeer belangrijk. Heden waren zeer weinige koopers aan de markt; de omzettingen waren zeer beperkt en tot de vorige prijzen. Meel bleef onveranderd. Gerst met onbeduidenden handel en tot de prijzen van Maandag l.l.

LONDEN, 5 *Augustus*. De graanmarkt van heden vertoonde weinig levendigheid; inl. Tarwe werd op vorigen prijs gehouden en ook vreemde wilde men slechts weinig lager dan de notering van j.l. Maandag loslaten. Gerst was goed gevraagd tot de vorige prijzen. Boonen en Erwten onveranderd. Haver 6 p. lager.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 5 *Augustus*. De aanvoer van schapen en lammeren was heden wederom aanzienlijk, maar er heerschte een flaauwe handel, doordien zich weinig of geene kooplieden uit Friesland ter markt bevonden. — Er werden wederom vorige prijzen gevraagd, doch het verkochte is tegen lagere prijzen afgezet.

Oude varkens geen tiental aangevoerd, waaronder zich echter eene mot bevond, wier jongen onlangs op de markt alhier voor goede prijzen zijn verkocht, en die heden in sierlijkheid uitmuntte; er werd *f* 46 voor geboden, doch de eigenaar wilde haar voor dien prijs niet laten gaan. — In jonge varkens was weinig handel, maar wel verkoop.

LONDEN, 3 *Augustus*. Ossen waren rijkelijk toegevoerd, evenwel was de handel niet zeer levendig. Schapen en lammeren insgelijks met goeden toevoer en de prijzen nagenoeg onveranderd. Kalveren flaauw. De aanvoer bestond in 7917 stuks, waarvan 2155 ossen, 5300 schapen en lammeren en 382 kalveren. Aan de markt waren 35,075 stuks, bestaande uit 5535 ossen, 28790 schapen en lammeren, 470 kalveren en 280 varkens.

LONDEN, 5 *Augustus*. De veemarkt leverde niet veel verandering op en de notering van het vleesch was dezelfde als verleden Maandag.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 6 *Aug*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63$\frac{3}{16}$, 63⅜, 63$\frac{3}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 76⅜, 76½; Dito Dito 4 pCt. 94⅝, 94⅞, 94⅝. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52$\frac{11}{16}$, 52¾. — SPANJE, Onbep. Stukk. 1 pCt. 22$\frac{13}{16}$, 22⅞; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 42¾; Coup. Bewijzen 6$\frac{5}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 38$\frac{9}{16}$, 39, 38⅝; Dito Dito Uitgestelde 16⅞, 16⅝.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108⅝; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 98; Dito 4½ pCt. 99½, 99¾, 99½. — POLEN, Cert. 4 pCt. 86⅜. — OOSTENRIJK, Met. 5 pCt. 81⅞, 82$\frac{1}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 42¼; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 42$\frac{3}{16}$; Dito Nieuwe 5 pCt. 94¼, 94$\frac{5}{16}$; Metall. La. B. 5 pCt. 94¼, $\frac{5}{16}$; Braz. 5 pCt. 97¼; Mexik. 25$\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{11}{16}$; Gren. Uitg. 9⅝; Portug. 5 pCt. 41¾; Dito 4 pCt. 38⅜.

Holl. fondsen waren heden, ten gevolge van eenige voortgezette verkoopen, wederom flaauwer.

In Spaansche was weinig handel of variatie.

Van de overige vreemde effecten waren Oostenr. en Portug. meer aangeboden.

De ongunstige stemming van onze fondsenmarkt wordt toegeschreven op lagere korsen van Parijs van heden.

Gren. Onbep. St. 2¼ pCt. 20$\frac{13}{16}$; Mexik. Onbep. St. 25$\frac{7}{16}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{7}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 63$\frac{3}{16}$; Spaansche 1 pCt. 22$\frac{13}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 42¾; Metall. 5 pCt. 81⅞.

AMSTERDAM, 7 *Aug*. EFFECTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Integralen 63½. Spaansche 1 pCt. [illegible] pCts. 42$\frac{1}{16}$, [illegible] Coup. [illegible], ½. Amortis. 5$\frac{3}{16}$. Portug. 5 pCts. 41$\frac{11}{16}$. Dito 3 pCts. 38¾, $\frac{13}{16}$, ⅞. Dito Uitgest. 16⅞. Belgie bij *Rothschild* 2½ pCts. 52¾. Metalliek 5 pCts. 82, $\frac{1}{16}$, ⅛, ¼. Dito 1851—52, 81⅞, $\frac{15}{16}$, 82, $\frac{1}{16}$, ⅛. Mexik. 25$\frac{13}{16}$. Dito Onbep. 25$\frac{13}{16}$.

Bij geanimeerde affaire in Spaansche, Portug. en Oostenr. fondsen was heden de stemming over het algemeen gunstiger.

SOLLICITANTEN naar den VACANTEN POST van **Schoolonderwijzer, Koster** en **Organist** te ***'t ZANDT***, worden uitgenoodigd, hunne AANVRAAG en vereischte BEWIJSSTUKKEN franco in te leveren bij den BURGEMEESTER der Gemeente *'t Zandt*, vóór of op den **16den Augustus 1853.** Zie de Voorwaarden en Voordeelen opgegeven in de *Bijdragen voor Julij.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

⁎ Gehuwd:

K. HUISINGA
met
T. BONTEKOE.

GRONINGEN, 2 Augustus 1853.
Eenige kennisgeving.

⁎ Getrouwd:

D. U. STIKKER,
van *Oostwolderpolder,*
met
A. T. KNOTNERUS,
van *Finsterwolderpolder.*

OOSTWOLDERPOLDER, 3 Augustus 1853.

⁎ Heden beviel van MEISJE ALIDA HESSELINK, Echtgenoot van

JAN GORTER.

GRONINGEN, 31 Julij 1853.

⁎ Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER* M. W. BROUWER—VERKOUTEREN.
OUDKERK, 1 Augustus 1853.

⁎ Heden beviel van eenen ZOON H. JOCHTER, geliefde Echtgenoot van

A. S. HOITSEMA, F.J.z.

TJALLEBERT, 3 Augustus 1853.

⁎ Bevallen van eene welgeschapen DOCHTER A. P. BIJMHOLT, Echtgenoot van

J. DERKSEMA,
Steenhouwer.

GRONINGEN, 5 Augustus 1853.
Algemeene kennisgeving.

⁎ Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER E. S. C. CRULL, geliefde Echtgenoot van

J. KOOL.

GRONINGEN, 6 Augustus 1853.

⁎ GRONINGEN, 6 Augustus 1853. Heden avond beviel van een' welgeschapen maar dooden ZOON A. M. RAMDOHR, hartelijk geliefde Echgenoot van

P. DE MOL MONCOURT.

Eenige kennisgeving.

⁎ Mijne geliefde Echtgenoot A. G. MESTINGH beviel heden voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER.
O. PEKELA, 6 Augustus 1853.

D. P. KOLK.

⁎ Heden beviel van een' ZOON S. DEUTGEN, Echtgenoot van

J. HASE, JR.,
Cartonwerker.

GRONINGEN, 7 Augustus 1853.

⁎ Heden ontsliep zacht en kalm onze dierbare Grootvader, Aangehuwde- en Overgrootvader, TJAARD G. ... ouderdom van 86 jaren en ... maanden.
SCHILDWOLDA, 2 Augustus 1853.

T. K. GEERTSEMA.
J. H. STEENHUIS.
H. S. BRONTS.
G. K. GEERTSEMA.

Algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

⁎ Het behaagde den Heer, heden namiddag omstreeks zes uur door den dood van mijne zijde weg te rukken, mijn waarde Echtgenoot JAN AIKES JONAS, in den ouderdom van 66 jaren en circa 7 maanden, van welke wij ruim 39 jaren door den band des huwelijks mogten vereenigd zijn.

Eene ongesteldheid van slechts drie uren, ging zijnen dood vooraf; vijf Kinderen en drie Aangehuwden betreuren met mij zijn gemis.

FIMEL, onder *Termunten*, 4 Augustus 1853.

A. F. FRANSEN,
Wedw. J. A. JONAS.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie en Bekenden.

⁎ Heden namiddag te drie uur overleed, na eene langdurige uitterende ziekte, in den ouderdom van 59 jaren, mijne geliefde Echtgenoot MAGRIETTA H. DEULING, na eene echtvereeniging van 29 jaren.
SAPPEMEER, 4 Augustus 1853.

A. O. SMIT.

⁎ HOOGKERK, 6 Augustus 1853. Heden nacht overleed, tot onze diepe smart, onze beminde Zoon JAKOB, in den ouderdom van $20\frac{1}{2}$ jaar.

I. J. LEUTSCHER.
T. J. VERDINIUS.

Familie en Kennissen gelieven deze *algemeene* als *bijzondere kennisgeving* aan te nemen.

⁎ Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven: DE TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER, *uitgegeven onder toezigt van*

Mr. A. OUDEMAN.

In dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en zijn onderscheidene *Wetten, Besluiten* en *Reglementen* van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde ***f* 4—90** *in Zakformaat* en ***f* 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

⁎ Bij **G. B. VAN GOOR**, Boekhandelaar te *Gouda*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van **20 CENTS**:

ORANJE EN NEDERLAND ÉÉN,

OF

BEANTWOORDING DER VRAAG:
Behoort de geschiedenis van het Huis van Oranje tot het opvoedend element der Nederlandsche jeugd, door
P. J. VAN WEIJGERDEN, M.z.,
Openbaar Onderwijzer te Vianen.

Gelezen in de Jaarlijksche Vergadering van Onderwijzers in het vierde Distrikt van *Zuid-Holland*, te *Gorinchem*, op den 2den Julij 1853.

De titel van deze Brochure duidt genoegzaam aan, wat men hier te verwachten heeft. Wie nog niet ten volle overtuigd mogt wezen van de groote verdiensten, die het Oranje-huis zich jegens *Nederland* heeft verworven en van het naauwe verband, dat tusschen die beiden bestaat, zal een en ander hier helder uiteen gezet vinden, en de met warme overtuiging geschreven Redevoering gewis niet dan met voldoening nederleggen.

De **KOLONEL**, GARNIZOENS-KOMMANDANT te *Groningen*, over zullende gaan tot het aanbesteden van **100 Bakken HARDE LANGE TURVEN**, ten dienste der Infirmerie, zoo kunnen gegadigden hunne prijzen opgeven, bij gesloten ongezegelde Biljetten, op den 25sten aanstaande, te 12 uur, met overlegging van hunne Monsters, ten **Burele** van genoemd Etablissement, alwaar ook **alle dagen** de noodige inlichtingen zijn te bekomen, van 's morgens 10 tot 12 uur.

GRONINGEN, 6 Augustus 1853.

De Kolonel voornoemd:
J. J. DEMOULIN.

TWEEDE NEDERLANDSCHE ALGEMEENE LEVENSVERZEKERING-COMPAGNIE,

opgerigt in 1848.

De BERIGTEN omtrent het **sluiten** van **LEVENSVERZEKERINGEN- en LIJFRENTEN-CONTRACTEN** zijn **gratis** verkrijgbaar te *Amsterdam*, ten KANTORE op den Kloveniers Burgwal, B 149, alsmede bij den AGENT **J. H. M. JANSSEN**, wonende in de Stoeldraaijerstraat te *Groningen*.

N.B. Ter meerdere uitbreiding worden nog Agenten gevraagd in de Provincie *Groningen*. (Brieven franco.)

PLEIZIERVAART

NAAR

Norderney,

met **MUZIJK**, onder Directie van den Heer BÖRNGER.

Vertrek: van *Delfzijl*, ZATURDAG den 13den Augustus, 's namid. 2 uur, direct naar *Norderney*.

Van *Norderney* **terug**, 's MAANDAGS den 15den Augustus, 's morgens te 7 uur.

PRIJS:

Voor **heen en terug**, waaronder begrepen de kosten voor de **Muzijk**, per persoon . . . ***f* 3—60.**

De Agent te Delfzijl:
K. HAZENHOEK.

FRIESCHE STOOMBOOTREEDERIJ.

De **STOOMBOOTEN *FLEVO*** en ***FRISO*** vertrekken geregeld van ***Amsterdam*** naar ***Harlingen*** en van ***Amsterdam*** naar de ***Lemmer***, — eerstgemelde in verband met eene **DILIGENCEDIENST** van ***Harlingen*** over ***Leeuwarden*** naar ***Groningen***, en laatstgenoemde met eene **BINNEN-STOOMVAART** en **BARGEDIENST** van ***Lemmer*** over ***Stroobos*** naar ***Groningen***, en **DILIGENCEDIENSTEN** van ***Lemmer*** over ***Sneek*** naar ***Leeuwarden***, en van ***Lemmer*** over ***Joure*** naar ***Heerenveen***.

Van *Amsterdam*, der *Flevo*: DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, des morgens te 7 uur.

Van *Amsterdam*, der *Friso*: MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, des voormiddags te 11 uur.

Van *Harlingen*, der *Flevo*: WOENSDAG, VRIJDAG en ZONDAG, des morgens te 8 uur.

Van de *Lemmer*, der *Friso*: DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, des middags te 12 uur.

Van *Groningen*, der *Diligence* over *Leeuwarden* naar *Harlingen*: DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, des avonds te 11 uur.

Van *Groningen*, der *Barge* over *Stroobos* naar de *Lemmer*: MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, des avonds te $10\frac{1}{2}$ uur.

Van *Leeuwarden*, der *Diligence* naar *Lemmer*: DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, des morgens te 7 uur

bij den Heer KNIERUM, Logement *de Phoenix*, in de St. Jacobstraat, alwaar mede, even als te *Amsterdam* aan het KANTOOR van gemelde Dienst, **doorloopende kaartjes**, van *Leeuwarden* naar *Amsterdam* en omgekeerd, zullen worden afgegeven:

Voor de Groote Kajuit, der *Friso* en *Diligence* *f* 6—80.
„ „ Voorkajuit „ „ „ „ 3—80.

OP HEDEN,

des voormiddags te 11 uur, VERKOOPING van **RIJTUIGEN** bij de Behuizing van den Heer J. G. BOSCH, in de Brugstraat te *Groningen*.

Het **HOUT** zal verkocht worden op MORGEN den 10den dezer. Te bezien op den Verkoopdag van 9—11 uur.

J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Advokaat en Notaris.

⁎ Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 24sten Augustus 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime en tot vele Affaires geschikte **BEHUIZING**, met OPEN PLAATS en BLEEKVELD, get. A 241, staande en gelegen in de Oude Boteringestraat te *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 1—87⁵, wordende door G. STARKE in eigendom bewoond.

II. Eene ruime, weldoortimmerde **BEHUIZING**, get. F 193, met fraaijen TUIN er achter en VRIJEN GANG ter zijde, staande en gelegen op eigen grond, Westzijde in de Haddingestraat te *Groningen*, wordende door Mejufvrouw M. STARKE in eigendom bewoond. — Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

III. Eene nette **BEHUIZING** met OPEN PL... en BLEEKVELD er achter, get. T 64, staande en ... op eigen grond, aan de Lage Der-Aa te *Groningen*, ... dende door de Weduwe W. WIJNDELS in eig... bewoond.

IV. Eene **BEHUIZING**, get. S 131, met T... er achter en UITGANG naar het Ruiterstraatje, ... en gelegen Westzijde in de Heerepoortenmolendri... *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2—00, ... hoorende tot de onder beneficie van Inventaris aan... Nalatenschap van BREGTJE TER WIJN, Weduwe ... HOLKAMP.

Om te aanvaarden de Perceelen 1, 2 en 3 op den ... November 1853 en Perceel 4 dadelijk na den ... Toeslag. Alles te bezien dags vóór en op den Verko... des namiddags van 2—5 uur, en wel Perceel 2 op ... WIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den N... te bekomen.

⁎ Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, op ZATURDAG den 13den Augustus 1853, namiddags te drie uur, te *Kommerzijl*, publiek te koopen:

Het **HOUT** van een **GESLOOPT SCHIP**, bestaande in eene groote parti... KEN en GREENEN POSTEN, PALEN, ... LEGGERS, ENZ.

⁎ Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op ZATURDAG den 20sten Augustus 1853, namiddags te 6 uur, ten Huize en ten verzoeke van M... GARMTS VISSER, Veerschipper en Herbergier, ... de te *Grootegast*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING**, **SCHUUR en BERGPLA...** voorzien van vier ruime VERTR... KEN, waarin tot dusver eene ... rijke **HERBERG** is uitgeoe... staande en gelegen te *Grootegast*, aan de Vaart alda... *Groningen*.

II. De GEREGTIGDE HELFT in de **TREKSCH...** varende van *Grootegast* op *Groningen* en *vice versa*, ... TOEBEHOOREN, en met het REGT van VEE... OPSLAG, daaraan verbonden.

Te aanvaarden op primo November 1853, of op ... Mei 1854, naar verkiezing.

Mr. D. ROESSINGH,
Notaris.

⁎ Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *derdendam*, zal, op DONDERDAG den 15den Septe... 1853, des namiddags te 4 uur, ten verzoeke van JA... KNOL, Logementhouder op de *Zoutkamp*, ten Hui... genoemd, publiek, bij Strijkgeld, veilen en verkoopen:

I. Eene ruime **BEHUIZI...** get. no. 1, zijnde een *LOGEME...* met annexe ruime **SCHUUR, STALLING, PUT, REG... WATERSBAK, ENZ.**

de VASTE BEKLEMMING van den *Grond* en *Heem...* zullende des jaars op den 1sten Mei tot vaste huur ... *f* 15—00, staande aangenaam en ter nering zeer gele... het dorp *Zoutkamp*, op den Dijk. II. Den EIGEN... van het vorig ... Nadere informatiën zijn te ... ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

UIT DE HAND TE KOO...

Een hecht en sterkgebouwde **WIND-... TERMOLEN**, groot in Vlugt twaalf ... Te bevragen bij

A. R. VAN DER ZWAAG,
te *Opwierda*, bij *Appingedam*.

Aan Heeren HOUTHANDELA... wordt berigt, dat **J. C. C. F... NEMANN**, te ***Brevik***, ***Noorwegen***, thans ruimschoots ... zien is van **BOVEN- en NEDERLANDSCH... VUREN ZAAG- en zwars WORTEL... KEN**, alsmede alle soorten van **GREENEN HO... WAREN, SPIEREN, JUFFERS**, enz.; **prima kwaliteit.**

AAN HET KANTOOR VAN

S. J. OPPENHEIM...

zijn voor de aanstaande 221ste Staats-Loterij **LOT... heele en gedeelten**, in KOOP en HUUR, v... ***Prijs-Courant*** te bekomen. De eerste trekki... zijn den 22sten Augustus a.s.

NB. Wordt GENERAAL CONTRABOEK geho... voor Bestellingen van Loten de Gelden en ... ven *franko*.

K. WILLER'S KRUID... OLIE heeft een' bijzonder weld... invloed op het Haar en op de H... die zij beide lenig houdt en voor ui... gen bewaart. Zij is een extract van zekere Alpenkrui... die den groei van het haar zeer bevorderen en het kra... glanzend en golvend maken. Niet alleen voor diegene... geen Haar meer hebben, maar ook voor hen, die ... het te zullen verliezen (gemeenlijk begint het dan eer... sig en stroef te worden) kan deze Kruiden-Olie met ... aangewend worden en het bekleedt zekerlijk de eerste ... onder al de Pomaden en Haaroliën, die bekend zijn. ... *f* 1.50 de Flacon in onderstaande Dépôts.

Kleine Brochures, die eene nadere beschrijving, ... zameling van Attesten en eene gebruiks-aanwijzing bev... worden gratis afgegeven.

Om de echte van de verschillende nagemaakte soor... beter te onderscheiden, heeft de Heer K. WILLER ... waarschuwing op een rosa-bandje om zijne Flesschjes ge...

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Ass...* H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W... KEIJZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS, M. G... BEEK en G. COPINGA; te *Meppel* bij J. M. BA... te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* ... SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN; en ... overige Steden des Rijks.

Slechts 10 dagen kunnen wij hier vertoeven.

UITPAKKING!! — UITVERKOOPING!!

van **KAUFMANN'S ETABLISSEMENTEN,**

in het Logement *DE ZEVEN PROVINCIËN*, bij den Heer VAN DER LAAN, aan de Groote Markt.

Wij hebben de eer hierbij de opening van ons MAGAZIJN op heden in bovengenoemd Lokaal te berigten.

De voorhanden zijnde Goederen bepalen zich bij
MEÊR DAN 4000 STUKS NIEUW GEMAAKTE

HEEREN KLEEDINGSTUKKEN, OVER- EN FLANELLEN HEMDEN, UITRUSTINGEN, ENZ., ENZ., ENZ.

Bij de soliditeit onzer Goederen, zoowel in **Grondstof** als **bewerking**, paren zich de aan het **ongeloofelijke laag gestelde prijzen**; ten einde hiervan **eenigzins** te gewagen, deelen wij mede, dat wij **1 Mans Jas, 1 dito Broek, 1 dito Vest, 1 dito Overhemd en dito Das, de 5 stuks te zamen, à *f* 4,90** verkoopen. **Lakensche Tweens**, vroeger *f* 22,50, **thans** *f* 8,50. **Vesten** van af $7\frac{1}{2}$ cts. **Overhemden** à 75 cts. enz., enz.

Slechts 10 dagen ***(zonder verder uitstel)*** **kunnen wij hier vertoeven.** — Het Magazijn is geopend van des morgens 8 tot des avonds 8 uur. — **HH. Kleermakers en Winkeliers** genieten een afzonderlijk rabat. — Omtrent **kwaliteit** en **bewerking** der Goederen, zoo mede derzelver soliede Grondstoffen, noodigen wij alle kenners van Goederen ter bezigtiging en beoordeeling beleefdelijk uit.

GRONINGEN, 8 Augustus 1853.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.